

PRESIDENTIAL DECREE

Presidential Decree on the Preservation of Cultural,

Historical and Natural Heritage, No. 03/PR (1997)

ລັດຖະບັນຍັດ

ລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດແຫ່ງ ສປປ ລາວ
ກ່ຽວກັບການອະນຸລັກມໍລະດົກວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ
ແລະ ທຳມະຊາດແຫ່ງຊາດ ເລກທີ 03/ປປ (1997)

PRESIDENTIAL DECREE

Table of Contents

CHAPTER I: GENERAL PROVISIONS

- Article 1. Objects of this Presidential Decree
- Article 2. National Heritage
- Article 3. Management of the National Heritage
- Article 4. Citizens' Obligations in the Preservation of the National Heritage

CHAPTER II: CATEGORIES OF NATIONAL HERITAGE

- Article 5. Classification of National Heritage
- Article 6. Immovable National Heritage
- Article 7. Movable National Heritage
- Article 8. Natural National Heritage

CHAPTER III: MANAGEMENT OF NATIONAL HERITAGE

- Article 9. National Heritage Management Authority
- Article 10. Authority and Duties of the National Heritage Management Agencies
- Article 11. Survey
- Article 12. Inventory of National Heritage
- Article 13. Removal
- Article 14. Maintenance
- Article 15. Prohibition of Destruction to National Heritage
- Article 16. Transactions of Artifacts of National Heritage Value
- Article 17. National Heritage Conservation Fund

CHAPTER IV: DISCOVERY AND SEARCH OF ARTIFACTS

- Article 18. Discovery of Artifacts
- Article 19. Excavation
- Article 20. Application for Artifact Excavation

ສາລະບານ

ຫມວດທີ I: ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

- ມາດຕາ 1. ຈຸດປະສົງຂອງລັດຖະບັນຍັດ
- ມາດຕາ 2. ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ
- ມາດຕາ 3. ການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ
- ມາດຕາ 4. ພັນທະຂອງພົນລະເມືອງ ໃນການອະນຸລັກ ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ຫມວດທີ II: ປະເພດມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

- ມາດຕາ 5. ການແບ່ງ ປະເພດມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ
- ມາດຕາ 6. ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ທີ່ເປັນອະສັງລິມະຊັບ
- ມາດຕາ 7. ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ທີ່ເປັນສັງລິມະຊັບ
- ມາດຕາ 8. ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ທີ່ເປັນທຳມະຊາດ

ຫມວດທີ III: ການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

- ມາດຕາ 9. ອົງການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ
- ມາດຕາ 10. ສິດ ແລະ ຫນ້າທີ່ຂອງ ອົງການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ
- ມາດຕາ 11. ການສຳຫຼວດ
- ມາດຕາ 12. ການຂຶ້ນບັນຊີມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ
- ມາດຕາ 13. ການເຄື່ອນຍ້າຍ
- ມາດຕາ 14. ການບູລະນະ ແລະ ສ້ອມແປງ
- ມາດຕາ 15. ການຫ້າມທຳລາຍ ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ
- ມາດຕາ 16. ການຊື້-ຂາຍວັດຖຸບູຮານ ທີ່ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ
- ມາດຕາ 17. ກອງທຶນອະນຸລັກມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ຫມວດທີ IV: ການຄົ້ນພົບ ແລະ ຂຸດຄົ້ນວັດຖຸບູຮານ

- ມາດຕາ 18. ການຄົ້ນພົບວັດຖຸບູຮານ
- ມາດຕາ 19. ການຂຸດຄົ້ນ
- ມາດຕາ 20. ການຮ້ອງຂໍອະນຸຍາດຂຸດຄົ້ນວັດຖຸບູຮານ

- Article 21.** Excavation Activities
- Article 22.** Ownership of Discoveries
- Article 23.** Removal of Artifacts from the of National Heritage
- Article 24.** Cancellation of Excavation
- Article 25.** Compensation of Incurred from Excavation
- Article 26.** Authority of the Ministry of Information and Culture
- Article 27.** Rehabilitation of Excavated Land

CHAPTER V: AWARDS AND SANCTIONS

- Article 28.** Awards
- Article 29.** Sanctions

CHAPTER VI: FINAL PROVISIONS

- Article 30.** Implementation
- Article 31.** Effective Date

- ມາດຕາ 21. ການດຳເນີນ ການຂຸດຄົ້ນ
- ມາດຕາ 22. ກຳມະສິດຕໍ່ວັດຖຸທີ່ຄົ້ນພົບ
- ມາດຕາ 23. ການປົດວັດຖຸບູຮານອອກບັນຊີມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ
- ມາດຕາ 24. ການຖອນໃບອະນຸຍາດການຂຸດຄົ້ນ
- ມາດຕາ 25. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃນການຂຸດຄົ້ນ
- ມາດຕາ 26. ສິດຂອງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ
- ມາດຕາ 27. ການປົວແປງສະຖານທີ່ການຂຸດຄົ້ນ

ຫມວດທີ V: ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

- ມາດຕາ 28. ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ
- ມາດຕາ 29. ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ຫມວດທີ VI: ບັນຍັດສຸດທ້າຍ

- ມາດຕາ 30 : ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
- ມາດຕາ 31 : ຜົນສັກສິດ

LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC
PEACE INDEPENDENCE DEMOCRACY UNITY PROSPERITY

No. 03/PR

Date :

DECREE OF THE PRESIDENT
OF THE LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC
ON THE PRESERVATION OF CULTURAL, HISTORICAL AND NATURAL HERITAGE

- Pursuant to Article 17, 19 and 53.2 of the Constitution of the Lao PDR;
- Pursuant to the Forestry Law No. 01-96/NA of 11/10/1996;
- Pursuant to the Water and Water Resource Law No. 20-96/NA of 11/10/1996;
- Referring to the proposal of the National Assembly Standing Committee No. 19/NASC of 12 June 1997 on the preservation of the national cultural, historical and natural heritage.

The President of the Lao People's Democratic Republic decrees:

CHAPTER I: GENERAL PROVISIONS

Article 1. Objects of this Presidential Decree

The Presidential Decree on the Preservation of the Cultural, Historical and Cultural Heritage outlines the regulations and measures for the management, conservation, preservation and use of the national heritage, including for the upgrading of movable and immovable assets with historical or cultural or natural value into national heritage with the view of raising the spirit of patriotism, people's democracy, awareness and ownership of the fine national and ethnic cultures.

Article 2. National Heritage

National cultural, historical and natural heritage refers to the public, collective or personal assets holding cultural importance or historical importance and constituting evidence of the Lao country, ancestors and the general origin of the Lao people, including artifacts with historical artistic value and of over fifty (50) years old and natural sites represent the national heritage according to the definition provided by this Presidential Decree.

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ເລກທີ 03/ ສ ບ ປ

ລົງວັນທີ.....

ລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ

ວ່າດ້ວຍການອະນຸລັກມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ທາງດ້ານທຳມະຊາດ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດ

- ອີງຕາມລັດຖະທຳມະນູນແຫ່ງສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ມາດຕາ 17,19 ແລະ 53 ຂໍ້ 2
- ອີງຕາມກົດໝາຍປ່າໄມ້ ສະບັບເລກທີ 01-96/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11/10/1996
- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນ້ຳແລະຊັບພະຍາກອນແຫຼ່ງນ້ຳ ສະບັບເລກທີ 20-96/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11/10/1996
- ອີງຕາມການສະເໜີຂອງຄະນະປະຈຳແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 19/ຄຈປ ລົງວັນທີ 12 ມິຖຸນາ 1997 ວ່າດ້ວຍການອະນຸລັກມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດ.

ປະທານປະເທດສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວອອກລັດຖະບັນຍັດ:

ຫມວດທີ I: ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1. ຈຸດປະສົງຂອງລັດຖະບັນຍັດ

ລັດຖະບັນຍັດວ່າດ້ວຍການອະນຸລັກມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະທຳມະຊາດ ມີໜ້າທີ່ກຳນົດຫລັກການລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການອະນຸລັກ, ການບົກບັກຮັກສາ ແລະ ການນຳໃຊ້ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ລວມທັງການຫັນເອົາອະສັງຫະລິມະຊັບ, ສັງຫະລິມະຊັບທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານ ວັດທະນະທຳ ຫລື ດ້ານປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດມາເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ເພື່ອແນໃສ່ຍົກສູງນ້ຳໃຈຮັກຊາດ ຮັກລະບອບປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ, ຮັກ ແລະ ຫວງແຫນວັດທະນະທຳຂອງຊາດ ແລະ ຂອງຜູ້ລາວເຮົາ.

ມາດຕາ 2. ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດແມ່ນບັນ ດາຊັບສົມບັດຂອງລັດ, ຂອງລວມຫມູ່ ຫລື ສ່ວນບຸກຄົນທີ່ມີຄຸນຄ່າ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ຫຼື ມີຄວາມຫມາຍທາງດ້ານປະຫວັດສາດ ແລະ ເປັນຫລັກຖານຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບປະເທດລາວ, ກ່ຽວ ກັບບັນພະບູລຸດຜູ້ໃຫ້ກຳເນີດ ແລະ ສ້າງຊາດລາວ ລວມທັງ ວັດຖຸບູຮານເກົ່າແກ່ ທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງ ທາງດ້ານປະຫວັດສາດ ສິລະປະກຳ ເຊິ່ງມີອາຍຸແຕ່ຫ້າປີຂຶ້ນໄປ ແລະ ສະຖານທີ່ທຳມະຊາດ ກໍ່ລ້ວນແຕ່ແມ່ນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ຕາມຄວາມຫມາຍຂອງລັດຖະບັນຍັດສະບັບນີ້.

Article 3. Management of the National Heritage

The Government promotes the management, conservation, preservation and development of the fine national and ethnic cultures, as well as the restoration of historical and archaeological sites representing national historical traces.

Article 4. Citizens' Obligations in the Preservation of the National Heritage

Persons and entities have the obligation to contribute to the management, conservation, preservation and restoration of the national heritage and the national cultural, artistic and cultural values.

CHAPTER II: CATEGORIES OF NATIONAL HERITAGE

Article 5. Classification of National Heritage

The national cultural, historical and natural heritage is classified as follows :

- Immovable national heritage
- Movable national heritage
- Natural national heritage.

Article 6. Immovable National Heritage

The immovable national heritage is composed of artifacts, archaeological ruins, national historical ruins which may not be removed, such as the That Luang Stupa, Phakeo Temple, in Vientiane, Xiengthong Temple in Luang Prabang, the Plain of Jars and others.

Article 7. Movable National Heritage

Movable national heritage is composed of artifacts which may be removed, such as Buddha statues, bronze drums, spears, swords, bracelets, ancient pottery and others.

ມາດຕາ 3. ການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ລັດຖະບານມີນະໂຍບາຍຄຸ້ມຄອງ, ອະນຸລັກ, ບົກປັກຮັກສາ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍວັດທະນະທຳ ອັນດີງາມຂອງຊາດ ແລະ ຂອງຜູ້ ລວມທັງປະຕິສັງຂອນວັດຖຸບູຮານ ແລະ ບູຮານສະຖານທີ່ເປັນຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດຂອງຊາດ

ມາດຕາ 4. ພັນທະຂອງພົນລະເມືອງ ໃນການອະນຸລັກບົກປັກຮັກສາມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ບຸກຄົນຫຼືອົງການຈັດຕັ້ງມີພັນທະປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງ, ການອະນຸລັກບົກປັກຮັກສາ ແລະ ປະຕິສັງຂອນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ເພື່ອໃຫ້ຍືນຍົງຄົງຕົວ ແລະ ຮັກສາຄຸນຄ່າທາງດ້ານປະຫວັດສາດ ສິລະປະ ແລະ ວັດທະນະທຳທີ່ເປັນເອກະລັກຂອງຊາດໄວ້ .

ຫມວດທີ II: ປະເພດມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ມາດຕາ 5. ການແບ່ງປະເພດມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ , ປະຫວັດສາດແລະທຳມະຊາດ ແບ່ງ ອອກເປັນ 3 ປະເພດຄື :

- ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ທີ່ເປັນ ອະສັງຫາລິມະຊັບ
- ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ທີ່ເປັນ ສັງຫາລິມະຊັບ
- ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ທີ່ເປັນ ທຳມະຊາດ

ມາດຕາ 6. ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ທີ່ເປັນ ອະສັງຫາລິມະຊັບ

ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທີ່ເປັນອະສັງຫາລິມະຊັບປະກອບດ້ວຍວັດຖຸບູຮານ, ຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດຂອງຊາດ ທີ່ບໍ່ສາມາດເຄື່ອນຍ້າຍໄປມາໄດ້ເຊັ່ນ: ທາດຫຼວງວຽງຈັນ, ວັດພະແກ້ວ, ວັດຊຽງທອງຫຼວງພະບາງ, ທົ່ງໄຫຫີນ ແລະ ອື່ນ.

ມາດຕາ 7. ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ທີ່ເປັນ ສັງຫາລິມະຊັບ

ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທີ່ເປັນສັງຫາລິມະຊັບປະກອບດ້ວຍວັດຖຸບູຮານ, ທີ່ສາມາດເຄື່ອນຍ້າຍໄປມາໄດ້ເຊັ່ນ: ພະພຸດທະຮູບ, ຄ້ອງບ້າງ, ຫອກ, ງ້າວ, ກ້ອງແຂນ, ຫມໍ-ໃຫເກົ່າແກ່ ແລະ ອື່ນໆ.

Article 8. Natural National Heritage

Natural national heritage is comprised of the beautiful environment, including natural sceneries occurring naturally, panoramas of natural sites and constructions, and architectures of high historical, artistic, scientific, technical, ethnological or environmental value and which should be preserved as national heritage, such as Khon Phapheng, Tat Kuangsy waterfalls, Ting Cave in Luang Prabang and others.

CHAPTER III: MANAGEMENT OF NATIONAL HERITAGE

Article 9. National Heritage Management Authority

The national heritage management authority is assigned to the Ministry of Information and Culture, the Province, Municipality and Special Zone Information and Culture Services, the District Information and Culture Offices and Village Administrative Authorities.

To ensure the efficient management, conservation and preservation of the national heritage, an agency may be established to provide consultations or opinions on such activities.

Article 10. Authority and Duties of the National Heritage Management Agencies

The national heritage management agencies have the following authority and duties:

1. Research guidelines, plans and regulations on the management, conservation and preservation of the national cultural, historical and natural heritage.
2. Establish the inventory of immovable, movable assets and natural sites constituting the national heritage or deserving to become a national heritage for their adoption as local, national or world heritage.
3. Bring solutions to issues and differences within their authority and duties.
4. Entertain relationship of cooperation on the management, conservation and preservation of the national heritage with foreign agencies;

ມາດຕາ 8. ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທີ່ເປັນທຳມະຊາດ

ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທີ່ເປັນທຳມະຊາດແມ່ນສະຖານບູຮານທີ່ປະກອບດ້ວຍສິ່ງແວດລ້ອມອັນສວຍງາມ ເຊິ່ງລວມມີທິວທັດທຳມະຊາດທີ່ປະກອບສ້າງຂຶ້ນໂດຍທຳມະຊາດເອງ, ທິວທັດທຳມະຊາດປະສົມກັບສິ່ງກໍ່ສ້າງ ແລະ ສະຖາປັດຕະຍະກຳທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງທາງດ້ານປະຫວັດສາດ, ສິລະປະ, ວັດທະນະທຳ, ວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ, ຊົນເຜົ່າວິທະຍາ ຫຼື ທາງດ້ານສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ເຊິ່ງເຫັນສົມຄວນທີ່ຈະຕ້ອງສະຫງວນຮັກສາໄວ້ ເພື່ອເປັນມໍລະດົກຂອງຊາດ: ຄອນພະເພັງ, ຕາດກວາງຊີ, ຖ້ຳຕິ່ງ ຫຼວງພະບາງ ແລະ ອື່ນໆ.

ຫມວດທີ III: ການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ມາດຕາ 9. ອົງການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ອົງການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດປະກອບດ້ວຍກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ, ພະແນກຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ແລະ ເຂດພິເສດ, ຫ້ອງການຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳເມືອງ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງ, ການອະນຸລັກ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ມີປະສິດທິຜົນນັ້ນກໍ່ອາດຈະສ້າງຕັ້ງ ອົງການໃດໜຶ່ງຂຶ້ນເພື່ອໃຫ້ຄຳປຶກສາຫາລື ຫຼື ປະກອບຄວາມຄິດຄວາມເຫັນກ່ຽວກັບວຽກງານດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 10. ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ອົງການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າທິດທາງ, ແຜນການ ແລະ ລະບຽບການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງການອະນຸລັກ ແລະ ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດ.
2. ສຳຫຼວດຂຶ້ນບັນຊີອະສັງຫາລິມະຊັບ, ສັງຫາລິມະຊັບ ແລະ ສະຖານທີ່ທຳມະຊາດທີ່ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ຫຼື ທີ່ເຫັນສົມຄວນ ໃຫ້ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ເພື່ອສະເໜີເອົາເປັນມໍລະດົກທ້ອງຖິ່ນ, ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ, ຫຼື ມໍລະດົກໂລກ.
3. ແກ້ໄຂບັນຫາແລະຂໍ້ຂັດແຍ້ງທີ່ນອນຢູ່ໃນສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຕົນ.
4. ພົວພັນຮວມມືແລະແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງການອະນຸລັກ ແລະ ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກແຫ່ງຊາດກັບຕ່າງປະເທດ.

5. Mobilize local and foreign sources of funds for use in the management, conservation and preservation of the national heritage;

6. Perform other authorities and duties prescribed by law.

Article 11. Survey

The survey of national heritage refers to the collation of technical information related to national heritage, such as locations, dimensions, weight, quantity, features and value as basis for the establishment of an inventory to take place every five years.

Article 12. Inventory of National Heritage

The inventory of the national heritage refers to the recording and listing of the immovable, movable assets, natural sites, historical and revolutionary ruins discovered on the surface of the land, under the ground or water within the territory of the Lao PDR taking place every 5 years.

Article 13. Removal

Any removal within the country or export of movable assets constituting a national heritage shall require the approval of the Ministry of Information and Culture and any import of cultural materials and artifacts shall similarly require approval from the Ministry of Information and Culture.

Article 14. Maintenance

Any maintenance, repair or modification to the features of a national heritage, whether immovable, movable or natural, shall require approval from the Ministry of Information and Culture.

5. ຂົນຂວາຍຊອກຫາແຫຼ່ງທຶນຈາກພາຍໃນແລະຕ່າງປະເທດ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານການຄຸ້ມຄອງຄອງການອະນຸລັກ ແລະ ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກ ແຫ່ງຊາດ
6. ປະຕິບັດສິດແລະໜ້າທີ່ອື່ນໆຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 11. ການສຳຫຼວດ

ການສຳຫຼວດມໍລະດົກແຫ່ງຊາດແມ່ນການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນທາງວິຊາການກ່ຽວກັບມໍລະດົກແຫ່ງຊາດເຊັ່ນ: ທີ່ຕັ້ງ, ຂະໜາດ, ນ້ຳໜັກ, ຈຳນວນ, ລັກສະນະຮູບປະພັນ, ຄຸນຄ່າ, ຈາກນັ້ນຈຶ່ງດຳເນີນການຂຶ້ນບັນຊີໃນທຸກໆທ້າຍປີ.

ມາດຕາ 12. ການຂຶ້ນບັນຊີມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ.

ການຂຶ້ນບັນຊີມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ແມ່ນການຈົດ, ນັບຈຳນວນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ. ທີ່ເປັນ ອະສັງລິມະຊັບ ແລະ ສັງລິມະຊັບລວມທັງສະຖານທີ່ທຳມະຊາດ, ຮອງຮອຍປະຫວັດສາດຂອງຊາດ, ຂອງການປະຕິວັດທີ່ຄົ້ນພົບຢູ່ໜ້າດິນ, ໃຕ້ດິນ ຫຼື ຢູ່ພື້ນນ້ຳໃນດິນແດນຂອງ ສ ປ ປ. ລາວ ຊຶ່ງຕ້ອງດຳເນີນໃນທຸກໆທ້າຍປີ .

ມາດຕາ 13. ການເຄື່ອນຍ້າຍ

ທຸກການເຄື່ອນຍ້າຍສັງລິມະຊັບທີ່ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ກໍ່ຄືການສົ່ງອອກໄປຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວແລະວັດທະນະທຳ ແລະ ນຳວັດຖຸທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ວັດຖຸບູຮານຕ່າງໆ ເຂົ້າປະເທດກໍ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກ ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ເຊັ່ນດຽວກັນ.

ມາດຕາ 14. ການບູລະນະແລະສ້ອມແປງ.

ການບູລະນະ, ສ້ອມແປງ ຫຼື ຫຼີກການດັດແປງຮູບປະພັນຂອງມໍລະດົກແຫ່ງຊາດທີ່ເປັນອະສັງລິມະຊັບ, ສັງລິມະຊັບ ແລະ ສະຖານທີ່ທຳມະຊາດຈະດຳເນີນໄດ້ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ເທົ່ານັ້ນ.

Article 15. Prohibition of Destruction to National Heritage

Persons or entities are forbidden to damage artifacts, artistic construction sites, whether immovable, movable or natural, constituting the national heritage, whether by committing an willful offense or out of negligence.

No construction, restaurant or entertainment premise may be established within archaeological or natural sites of national heritage value, except when authorized by the Ministry of Information and Culture.

The use, maintenance or modification of immovable, movable assets or natural sites of national heritage value under the ownership of persons or entities and listed as national heritage shall require approval from and compliance with the regulations outlined by the Ministry of Information and Culture.

Article 16. Transactions of Artifacts of National Heritage Value

Persons or entities are forbidden to sell, purchase or transfer artifacts of national heritage value, except when specifically authorized by the Ministry of Information and Culture.

Persons or entities desiring to sell or transfer owned artifacts reserved as national heritage shall apply to the Ministry of Information and Culture. Such application shall be submitted to the Ministry of Information and Culture one month before the actual sale or transfer of ownership. After the sale or transfer, the Ministry of Information and Culture shall be notified within three months from the sale or transfer.

Where such artifacts are considered as holding important cultural significance, the State shall have the pre-emptive right to purchase them at an appropriate price.

The sale and purchase of ancient artifacts not listed as national heritage shall abide by the regulations specifically outlined by the Ministry of Information and Culture.

Article 17. National Heritage Conservation Fund

To ensure the efficient management, conservation and preservation of national heritage, the Government will establish a National Heritage Conservation Fund. The National Heritage Conservation Fund will be supplied by the national budget, contributions from persons, collective entities, social organizations, international organizations and other sources.

ມາດຕາ 15. ການຫ້າມທຳລາຍມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ຫ້າມບຸກຄົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງກໍ່ຄວາມເສຍຫາຍແກ່ວັດຖຸບູຮານ, ສະຖານທີ່ກໍ່ສ້າງ ສິລະປະກຳທີ່ເປັນອະສັງຫະ ລົມະຊັບ, ສັງຫະລົມະຊັບ ຫຼື ສະຖານທີ່ທຳມະຊາດທີ່ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດຈະແມ່ນການກະທຳໂດຍເຈດຕະນາ ຫຼື ດ້ວຍຄວາມບໍ່ລະມັດລະວັງຕາມ.

ຫ້າມປຸກສິ່ງກໍ່ສ້າງ, ຮ້ານອາຫານ ຫຼື ຈັດສະຖານທີ່ບັນເທີງໃສ່ໃນບໍລິເວນສະຖານບູຮານ ຫຼື ສະຖານທີ່ວັດທຳມະ ຊາດທີ່ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳເທົ່ານັ້ນ.

ການຳໃຊ້, ການສ້ອມແປງ ຫຼື ການດັດແປງອະສັງລົມະຊັບ, ສັງລົມະຊັບ ຫຼື ສະຖານທີ່ທຳມະຊາດທີ່ເປັນ ມໍລະດົກແຫ່ງຊາດຊຶ່ງເປັນກຳມະສິດຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ຂຶ້ນບັນຊີເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດແລ້ວຕ້ອງໄດ້ຮັບ ອະນຸຍາດ ແລະ ປະຕິບັດລະບຽບການທີ່ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ໄດ້ກຳນົດອອກ.

ມາດຕາ 16. ການຊື້ - ຂາຍວັດຖຸບູຮານ ທີ່ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ຫ້າມບຸກຄົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງ ທຳການຊື້-ຂາຍ ຫຼື ໂອນວັດຖຸບູຮານທີ່ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດເວັ້ນເສຍແຕ່ ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ສະເພາະ ຈາກກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະ ທຳເທົ່ານັ້ນ.

ບຸກຄົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງໃດຫາກມີຈຸດປະສົງຢາກຂາຍ ຫຼື ໂອນວັດຖຸບູຮານ ທີ່ໄດ້ສະຫງວນເປັນມໍລະດົກແຫ່ງ ຊາດ ເຊິ່ງເປັນກຳມະສິດຂອງຕົນນັ້ນ ຕ້ອງຂໍອະນຸຍາດຈາກກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳເສຍກ່ອນ. ການຂໍອະນຸຍາດນັ້ນຕ້ອງສະໜິຕິກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ລວງໜ້າກ່ອນ 1 ເດືອນ ກ່ອນມື້ຂາຍ ຫຼື ໂອນກຳມະສິດ. ພາຍ ຫຼັງທີ່ໄດ້ຂາຍ ຫຼື ໂອນກຳມະສິດແລ້ວ ກໍ່ຕ້ອງແຈ້ງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະ ນະທຳຊາບ ພາຍໃນກຳນົດ 3 ເດືອນນັ້ນແຕ່ມື້ຂາຍ ຫຼື ໂອນເປັນຕົ້ນໄປ.

ໃນກໍລະນີທີ່ເຫັນວ່າວັດຖຸບູຮານນັ້ນມີຄວາມສຳຄັນທາງດ້ານວັດທະນະທຳລັດມີບູລິມະສິດຊື່ເອົາວັດຖຸດັ່ງກ່າວ ນັ້ນໃນລາຄາທີ່ເໝາະສົມ.

ການຊື້-ຂາຍວັດຖຸບູຮານເກົ່າແກ່ທີ່ບໍ່ໄດ້ຈັດເຂົ້າໃນບັນຊີມໍລະດົກແຫ່ງຊາດນັ້ນກໍ່ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບການ ສະເພາະທີ່ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ກຳນົດອອກ.

ມາດຕາ 17. ກອງທຶນອະນຸລັກມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ວຽກງານຄຸ້ມຄອງ, ການອະນຸລັກ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກແຫ່ງຊາດດຳເນີນໄປຢ່າງ ມີປະສິດທິຜົນນັ້ນ ລັດຈະສ້າງກອງທຶນອະນຸລັກມໍລະດົກແຫ່ງຊາດຂຶ້ນ. ແຫຼ່ງກອງທຶນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ໄດ້ມາຈາກ ງົບປະມານຂອງລັດ, ການປະກອບສ່ວນຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນລວມໝູ່, ຂອງອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ອົງການ ຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ແຫຼ່ງອື່ນໆອີກ.

CHAPTER IV: DISCOVERY AND SEARCH OF ARTIFACTS

Article 18. Discovery of Artifacts

Persons or entities discovering artifacts, archaeological sites, ancient historical sites of high historical, artistic and cultural, and archaeological value shall notify the relevant administrative authorities, District Information and Culture Office, or Province, Municipality and Special Zone Information and Culture Services, or the Ministry of Information and Culture within three days from such discovery.

Article 19. Excavation

Persons or entities are forbidden to exploit artifacts or objects of historical artistic, scientific, technical or archaeological value, whether within the land under their own or others' possession, without approval from the Ministry of Information and Culture.

The excavation of artifacts may take place only for the purpose of conducting scientific, historical research or for the conservation and preservation of such artifacts.

Article 20. Application for Artifacts Excavation

Persons or entities desiring to excavate or search for artifacts shall apply to the Ministry of Information and Culture and their application shall clearly indicate the site, importance and time-frame of excavation.

Where such excavation would take place within a land area under the possession of other persons, a certificate of consent from the relevant land owner shall be attached to the application.

Article 21. Excavation Activities

Excavation activities shall unfold in compliance with the conditions and measures outlined by the Ministry of Information and Culture. The licensee shall perform such excavation by himself and assume all responsibilities for such excavation.

During the conduct of excavation activities, the licensee shall report to the Ministry of Information and Culture on a permanent basis.

At their discovery, important artifacts or archaeological sites be well preserved and reported in full to the Ministry of Information and Culture at once for their examination, consideration and purchase.

ຫມວດທີ IV: ການຄົ້ນພົບ ແລະການຂຸດຄົ້ນວັດຖຸບູຮານ

ມາດຕາ 18. ການຄົ້ນພົບວັດຖຸບູຮານ

ບຸກຄົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງໃດຫາກໄດ້ພົບເຫັນວັດຖຸບູຮານ, ບູຮານສະຖານ, ຮ່ອງຮອຍປະຫວັດສາດເກົ່າແກ່ ທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານປະຫວັດສາດ, ສິລະປະວັດທະນະທຳ, ບູຮານວິທະຍາຕ້ອງແຈ້ງຕໍ່ອຳນາດການປົກຄອງ, ຫ້ອງການ ຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳເມືອງ ຫຼື ພະແນກຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳເມືອງ ຫຼື ພະແນກຖະແຫຼງ ຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ແລະ ເຂດພິເສດບ່ອນທີ່ວັດຖຸບູຮານຕັ້ງຢູ່ຫຼືຕໍ່ກະຊວງຖະແຫຼງ ຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ພາຍໃນກຳນົດ 3 ວັນ, ນັບແຕ່ມີພົບເຫັນເປັນຕົ້ນໄປ

ມາດຕາ 19. ການຂຸດຄົ້ນ

ຫ້າມບຸກຄົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງຂຸດຄົ້ນວັດຖຸບູຮານ ຫຼື ວັດຖຸທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງປະຫວັດສາດ, ສິລະປະ, ວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ ຫຼື ບູຮານວິທະຍາ ຈະແມ່ນຢູ່ໃນທີ່ດິນຂອງຕົນ ຫຼື ຂອງຜູ້ອື່ນກໍ່ຕາມຖ້າຫາກບໍ່ໄດ້ຮັບກະຊວງ ຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ.

ການຂຸດຄົ້ນວັດຖຸບູຮານ ຈະດຳເນີນໄປໄດ້ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອມີຈຸດປະສົງເພື່ອຮັບໃຊ້ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າທາງວິທະຍາສາດ, ປະຫວັດສາດ ຫຼື ເພື່ອອະນຸລັກ ແລະ ປົກປັກຮັກສາດັ່ງກ່າວເທົ່ານັ້ນ .

ມາດຕາ 20. ການຮ້ອງຂໍອະນຸຍາດຂຸດຄົ້ນວັດຖຸບູຮານ.

ບຸກຄົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງໃດຫາກມີຈຸດປະສົງຢາກຂຸດຄົ້ນ ຫຼື ຊອກຫາວັດຖຸບູຮານຕ້ອງຍື່ນຄຳຮ້ອງຕໍ່ ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ

ໃນສຳນວນຄຳຮ້ອງນັ້ນຕ້ອງຊີ້ແຈງເຖິງທີ່ຕັ້ງ, ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ກຳນົດເວລາໃນການຂຸດຄົ້ນໃຫ້ຈະແຈ້ງ. ໃນກໍລະນີທີ່ການຂຸດຄົ້ນຫາກຈະດຳເນີນຢູ່ໃນເນື້ອທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນອື່ນນັ້ນ ກໍ່ຕ້ອງໃຫ້ມີໃບຢັ້ງຢືນຄວາມເຫັນດີ ເຫັນພ້ອມຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນນັ້ນຄັດຕິດນຳພ້ອມ.

ມາດຕາ 21. ການດຳເນີນການຂຸດຄົ້ນ

ການຂຸດຄົ້ນຕ້ອງດຳເນີນໄປຕາມເງື່ອນໄຂແລະມາດຕາການຕ່າງໆທີ່ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳກຳ ນົດໃຫ້, ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຂຸດຄົ້ນຕ້ອງທຳການຂຸດຄົ້ນດ້ວຍຕົນເອງ ແລະ ຮັບຜິດຊອບຮອບດ້ານຕໍ່ການຂຸດຄົ້ນນັ້ນ.

ໃນເວລາດຳເນີນການຂຸດຄົ້ນຢູ່ນັ້ນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຕ້ອງເຮັດບົດລາຍງານໃຫ້ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳຢ່າງເປັນປະຈຳ.

ທຸກຄັ້ງທີ່ຄົ້ນພົບວັດຖຸບູຮານ ຫຼື ບູຮານສະຖານທີ່ສຳຄັນ ຜູ້ຂຸດຄົ້ນຕ້ອງປົກປັກຮັກສາໄວ້ໃຫ້ດີ ແລະ ລາຍງານ ຢ່າງຄົບຖ້ວນໃຫ້ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ຊາບໃນທັນໃດ ເພື່ອສຶກສາພິຈາລະນາ ແລະ ຕັດສິນ ຊື້ຂາດກ່ຽວກັບວັດຖຸເຫຼົ່ານັ້ນ.

At the completion of excavation activities, a full report of the results attached with other documents, such as: drawings, pictures and records, shall be made.

Within three years from the excavation's completion, the scientific and historical results of such search shall be made public by the searcher. If the period of three years is exceeded and no publication has yet been made by the searcher, the Ministry of Information and Culture will be entitled to disclose the scientific and historical discoveries resulting from such search.

Article 22. Ownership of Discoveries

All immovable or movable assets discovered during any search are the ownership of the State. At the search's completion, the searcher shall hand over all discovered objects as well as all relevant documented information to the Ministry of Information and Culture.

Land owners may not own discovered objects, but will be appropriately compensated by the State.

Article 23. Removal of Artifacts from the List of National Heritage

Immovable, movable assets or natural sites constituting the national heritage, when their national archaeological, artistic, literature or historical value has devalued, may be removed from the list of national heritage by decision of the Government at the proposal of Minister of Information and Culture.

The removal of local heritage from the list will be decided by the Minister of Information and Culture at the proposal of Province, Municipality or Special Zone Information and Culture Services pursuant to coordination and unanimous agreement with the relevant local administrative authorities.

Article 24. Cancellation of Excavation

The Ministry of Information and Culture may cancel an excavation license and instruct the termination of excavation in any of the following cases:

1. The excavation or preservation of artifacts fail to abide by the technical standards or regulations outlined by the State.

ເມື່ອສິ້ນສຸດການຂຸດຄົ້ນແລ້ວກໍ່ຕ້ອງເຮັດບົດລາຍງານຜົນທີ່ໄດ້ຮັບພ້ອມດ້ວຍເອກະສານ ຕິດຄັດ ເຊັ່ນ: ຮູບແຕ້ມ, ຮູບຖ່າຍ ແລະ ເອກະສານບັນທຶກຕ່າງໆ.

ພາຍໃນກຳນົດ 3 ປີ ນັບແຕ່ມີສິ້ນສຸດການຂຸດຄົ້ນເປັນຕົ້ນໄປ, ຜູ້ຂຸດຄົ້ນຕ້ອງພິມເຜີຍແຜ່ຜົນຂອງການຂຸດຄົ້ນຂອງຕົນທາງດ້ານວິທະຍາສາດແລະ ປະຫວັດສາດ ໃຫ້ມະຫາຊົນຊາບຖ້າ ຫາກາຍກຳນົດ 3 ປີ ແລ້ວຜູ້ຂຸດຄົ້ນຫາກຍັງບໍ່ທັນພິມເຜີຍແຜ່ ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳມີສິດເຜີຍແຜ່ຜົນງານທາງວິທະຍາສາດ ແລະ ປະຫວັດສາດກ່ຽວກັບການຂຸດຄົ້ນດັ່ງກ່າວນັ້ນ.

ມາດຕາ 22. ກຳມະສິດຕໍ່ວັດຖຸທີ່ຄົ້ນພົບ

ທຸກວັດຖຸທີ່ເປັນອະສັງຫາລິມະຊັບ ຫຼື ສັງຫາລິມະຊັບທີ່ຄົ້ນພົບໃນເວລານັ້ນແມ່ນເປັນກຳມະສິດຂອງລັດພາຍຫຼັງສິ້ນສຸດການຂຸດຄົ້ນແລ້ວຜູ້ຂຸດຄົ້ນຕ້ອງໄດ້ມອບວັດຖຸທັງໝົດທີ່ຄົ້ນພົບ ພ້ອມດ້ວຍຂໍ້ມູນເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳຢ່າງຄົບຖ້ວນ.

ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນບໍ່ມີສິດເປັນເຈົ້າຂອງວັດຖຸທີ່ຄົ້ນພົບນັ້ນແຕ່ຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຈາກລັດຕາມສົມຄວນ .

ມາດຕາ 23. ການປົດວັດຖຸບູຮານອອກບັນຊີມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ

ອະສັງຫາລິມະຊັບ, ສັງຫາລິມະຊັບ ຫຼື ສະຖານທີ່ທຳມະຊາດທີ່ເປັນມໍລະດົກແຫ່ງຊາດນັ້ນ ເມື່ອເຫັນວ່າ ຫມົດຄຸນຄ່າໃນການເປັນວັດຖຸບູຮານ, ວັດທະນະທຳ, ສິລະປະກຳ, ວັນນະກຳ ຫຼື ປະຫວັດສາດແຫ່ງຊາດແລ້ວ ອາດຈະຖືກປົດອອກຈາກບັນຊີມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ໂດຍລັດຖະບານເປັນຜູ້ຕົກລົງຕາມການສະເໜີຂອງລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ.

ສຳລັບມໍລະດົກທ້ອງຖິ່ນແມ່ນລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ. ເປັນຜູ້ຕົກລົງຕາມການສະເໜີຂອງພະແນກຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ, ແຂວງ, ກຳແພງນະຄອນ ຫຼື ເຂດພິເສດ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ສົມທົບ ແລະ ເຫັນດີເປັນເອກະພາບ ກັບອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນແລ້ວ.

ມາດຕາ 24. ການຖອນໃບອະນຸຍາດຂຸດຄົ້ນ

ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ມີສິດຖອນໃບອະນຸຍາດຂຸດຄົ້ນ ແລະ ສັ່ງຢຸດການຂຸດຄົ້ນໃນກໍລະນີດັ່ງນີ້ :

1. ການຂຸດຄົ້ນຫຼືການປົກປັກຮັກສາວັດຖຸບູຮານ ຫາກດຳເນີນໄປໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕຖານດ້ານວິຊາການ ຫຼື ລະບຽບການຕ່າງໆ ທີ່ລັດວາງອອກ;

2. The premises authorized for excavation bears utmost importance and necessitate that the excavation be performed by the Ministry of Information and Culture itself.

From the receipt of a notice from the Ministry of Information and Culture for the termination of excavation activities, such activities shall be ceased at once.

Article 25. Compensation of Incurred from Excavation

Persons or entities whose license is canceled due to the failure to abide by outlined technical standards or regulations as provided under Article 24 hereabove may not claim any compensation or reimbursement of costs incurred in the excavation. Where the licensee's cancellation arises from the importance of the excavation premises, necessitating the Ministry of Information and Culture to perform the search itself, the excavating party will be reimbursed the costs incurred in the excavation but may not claim any compensation.

Article 26. Authority of the Ministry of Information and Culture

The Ministry of Information and Culture is entitled to organize and perform archaeological excavation throughout the territory of the Lao PDR.

Where an excavation is conducted in a land area possessed by other persons or entities, such excavation may unfold only with the prior consent of the land owner and shall be completed within five years at the latest from its commencement.

Article 27. Rehabilitation of Excavated Land

Persons or entities, at the completion of archaeological excavation, shall rehabilitate the land to its original conditions such as by filling land, planting trees and others.

2. ສະຖານທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ຂຸດຄົ້ນນັ້ນມີຄວາມໝາຍສຳຄັນຫຼາຍ ແລະ ການຂຸດຄົ້ນນັ້ນ ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ມີຄວາມຈຳເປັນຈະຕ້ອງ ໄດ້ສືບຕໍ່ດ້ວຍຕົນເອງ. ນັບແຕ່ມີໄດ້ຮັບໃບແຈ້ງການຂອງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ໃຫ້ຢຸດຕິການຂຸດຄົ້ນແລ້ວ ຜູ້ຂຸດຄົ້ນຕ້ອງຢຸດເຊົາການຂຸດຄົ້ນນັ້ນໃນທັນໃດ.

ມາດຕາ 25. ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃນການຂຸດຄົ້ນ.

ບຸກຄົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງໃດຫາກຖືກຖອນໃບອະນຸຍາດ ຍ້ອນບໍ່ປະຕິບັດຕາມມາດຕາຖານວິຊາການ ຫຼື ລະບຽບການຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 24 ເທິງນີ້ຈະບໍ່ມີສິດຮ້ອງຂໍເອົາຄ່າປ່ວຍການ ຫຼື ການທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆ ໃນການດຳເນີນການຂຸດຄົ້ນນັ້ນ. ໃນກໍລະນີການຖອນໃບອະນຸຍາດນັ້ນ ຫາກດຳເນີນຍ້ອນສະຖານທີ່ຂຸດຄົ້ນນັ້ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍເຊິ່ງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ມີຄວາມຈຳເປັນຈະຕ້ອງດຳເນີນການດ້ວຍຕົນເອງ ຜູ້ດຳເນີນການຂຸດຄົ້ນຈະໄດ້ຮັບການຄ່າທົດແທນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຂຸດຄົ້ນນັ້ນແຕ່ຫາກບໍ່ມີສິດຮ້ອງຂໍເອົາຄ່າປ່ວຍການ.

ມາດຕາ 26. ສິດຂອງກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ

ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ມີສິດຈັດຕັ້ງດຳເນີນການຂຸດຄົ້ນຊອກຫາວັດຖຸບູຮານທຸກແຫ່ງໃນດິນແດນຂອງ ສ. ປ. ປ. ລາວ.

ໃນກໍລະນີການຂຸດຄົ້ນນັ້ນຫາກດຳເນີນຢູ່ໃນເນື້ອທີ່ດິນທີ່ຢູ່ໃນການຄອບຄອງຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນ ການຂຸດຄົ້ນຈະດຳເນີນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີຈາກຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນເສຍກອນ ແລະ ການຂຸດຄົ້ນຕ້ອງໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນກຳນົດ 5 ປີ ຢ່າງຊ້ານັບແຕ່ມີລົງມືຂຸດຄົ້ນເປັນຕົ້ນໄປ

ມາດຕາ 27. ການປົວແປງສະຖານທີ່ຂຸດຄົ້ນ

ບຸກຄົນຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງ ພາຍຫຼັງດຳເນີນການຂຸດຄົ້ນຫາວັດຖຸບູຮານສຳເລັດແລ້ວ ຕ້ອງເຮັດໃຫ້ສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວຄືນສູ່ສະພາບດີເໝືອນເດີມເຊັ່ນ: ເອົາດິນທີ່ຂຸດອອກນັ້ນຖິ້ມຄືນ, ປູກຕົ້ນໄມ້ຄືນ ແລະ ອື່ນໆ.

CHAPTER V: AWARDS AND SANCTIONS

Article 28. Awards

Persons or entities efficiently managing, conserving and preserving the national cultural, historical and natural heritage will be awarded and benefit from other policies as outlined by the Government.

Article 29. Sanctions

Persons or entities violating the provisions of this Presidential Decree will be warned, educated, fined or subjected to penalties prescribed by law according to the nature of the offense.

CHAPTER VI: FINAL PROVISIONS

Article 30. Implementation

The Government of the Lao People's Democratic Republic shall have the duty to implement this Presidential Decree.

Article 31. Effective Date

This Presidential Decree is effective from the day it is signed by the President of the Lao People's Democratic Republic.

All regulations inconsistent with this Presidential Decree are superseded.

Vientiane, June 20, 1997

President,

Signed and stamped:
Nouhak Phoumsavan.

ຫມວດທີ V: ນະໂຍບາຍ ຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 28. ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຜົນງານໃນການຄຸ້ມຄອງ, ການອະນຸລັກ, ການປົກປັກ ຮັກສາມໍລະດົກແຫ່ງຊາດ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດນັ້ນຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ແລະ ນະໂຍບາຍອື່ນໆ ຊຶ່ງລັດຖະບານເປັນຜູ້ກຳນົດ.

ມາດຕາ 29. ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງໃດຫາກລະເມີດລັດຖະບັນຍັດສະບັບນີ້ຈະຖືກຕັກເຕືອນ, ສຶກສາອົບຮົມ, ປັບໄຫມ ຫຼື ລົງໂທດຕາມລະບຽບກົດຫມາຍ ແລ້ວແຕ່ກໍລະນີຫນ້າກຼືເບົາ.

ຫມວດທີ VI: ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 30. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານແຫ່ງສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ມີຫນ້າຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລັດຖະບັນຍັດສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 31. ຜົນສັກສິດ

ລັດຖະບັນຍັດສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ມີປະທານປະເທດແຫ່ງສາທາລະນະລັດປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນລາວ ໄດ້ລົງາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ທຸກຂໍ້ກຳນົດທີ່ຂັດກັບລັດຖະບັນຍັດສະບັບນີ້ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 20 ມິຖຸນາ 1997

PROVINCIAL DECREE

Provincial Decree on the Regulations for the Preservation
of the Historical Site of Vat Phou and the Areas Related
to Vat Phou, No. 38/88

ມະຕິຕົກລົງຂອງແຂວງ

ມະຕິຕົກລົງຂອງແຂວງກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ
ສະຖານບູຮານວັດພູພ້ອມດ້ວຍພື້ນທີ່ ເລກທີ 38/88

LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC
PEACE INDEPENDENCE DEMOCRACY UNITY AND PROSPERITY

Champasak Province

No. 38/PG

Provincial Executive Board Committee

**DECREE of the Provincial Executive Board Committee concerning the Rules
on Preservation and Restoration of Vat Phou Monuments and Associated Sites**

- ◆ Based on the decision of the IV Resolution Meeting of the Central Party Revolutionary Committee concerning the preservation and investigation of various archaeological sites which are considered as the most valuable National Cultural Heritage.

- ◆ In pursuance of an order of the Ministerial Council No. 154/PM dated 8/5/1981 concerning prevention and interdiction of unauthorised excavation of valuable artefacts.

- ◆ Based on the agreement of the Ministerial Council No. 48/MC dated 24/3/1982 concerning the preservation of the National Cultural Heritage of Lao PDR and also in pursuance of the signed contract on the cooperation between the Government of Lao PDR and UNESCO and UNDP No.86/00/1/13 dated 7/8/1987 concerning the preservation of Vat Phou Champasak Monument Project.

Vat Phou Champasak is an architecturally rich and well-known ancient monument. Vat Phou consisted of palaces, halls and temples that contained sculptures, sandstone carvings and other valuable objects that the ancient people used in the construction of this monument. All these valuable things indicated the ancient people's intelligence and ability. These charming and fascinating handmade sculptures and artefacts gradually became a symbol of the National Culture.

In the old regime, imperialism and the reactionary party had turned this monument area into their own source of income by excavating the valuable artefacts and selling them to other countries. Their

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະ ໄຕປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ແຂວງຈໍາປາສັກ

ເລກທີ 38/ປຄຂ/88

ຄະນະກຳມະການປົກຄອງແຂວງ

ຂໍ້ກຳນົດຂອງຄະນະກຳມະການປົກຄອງແຂວງວ່າດ້ວຍ

ລະບຽບກົດໝາຍປົກປັກຮັກສາສະຖານບູຮານວັດພູ ແລະ ຂອບເຂດທີ່ພົວພັນກັບວັດພູ

- ◆ ອີງໃສ່ມະຕິຄັ້ງທີ IV ຂອງສູນກາງພັກ ງ່ວກັບການຄຸ້ມຄອງຮັກສາ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າວັດຖຸບູຮານຕ່າງໆສິ່ງຕ່ຳກ່າວ ແມ່ນມູນມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງຂອງຊາດ.
- ◆ ເພື່ອປະຕິບັດຕາມມະຕິຄຳສັ່ງສະພາລັດຖະມົນຕີ ເລກທີ 154/ນຍ, ລົງວັນທີ 8/5/88 ວ່າດ້ວຍການປາບປາມ ແລະ ສະກັດກັ້ນບັນດາຄົນຮ້າຍລັກເອົາເຄື່ອງວັດຖຸບູຮານ ແລະ ຂຸດຄົ້ນເອົາວັດຖຸເຄື່ອງຂອງມີຄ່າຢູ່ພື້ນດິນ.
- ◆ ອີງໃສ່ຂໍ້ຕົກລົງຂອງສະພາລັດຖະມົນຕີສະບັບເລກທີ 48/ສພຕ. ລົງວັນທີ 24/3/1982. ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງ ວັດທະນະທຳໃນສປປລາວອີກກໍ ເພື່ອປະຕິບັດຕາມການເຊັນສັນຍາຮ່ວມມືສາມຝ່າຍລະຫວ່າງລັດຖະບານ ສ.ປ.ປ.ລາວຮ່ວມກັບອົງການ UNESCO ແລະ UNDP ເພື່ອການພັດທະນາປະຈຳລາວສະບັບເລກທີ 86/00/1/13 ຄັ້ງວັນທີ 7/8/1987 ກ່ຽວກັບໂຄງການປະຕິສັງຂອນວັດພູຈໍາປາສັກ.

ວັດພູຈໍາປາສັກແມ່ນສະຖາປະຕິຍະກຳວັດຖຸບູຮານເກົ່າແກ່ທາງປະຫວັດສາດທີ່ອຸດົມຮຸ່ງມີ ແລະ ລືຊື່. ວັດພູ ປະກອບດ້ວຍທີ່ໂຮງກຸຕິວິຫານອັນມີຮູບພາບທີ່ແກະສະຫລັກປະທັບໄວ້ທີ່ຫນ້າຫີນ ແລະ ການວ່າງວັດຖຸສຳຄັນ ເຂົ້າໃສ່ໃນການກໍ່ສ້າງຂອງຄົນສະໄຫມກ່ອນໆ, ສຸດທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງສິ່ງນັ້ນລ້ວນແຕ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງ ຄວາມປະຊາ ສາມາດຂອງສິໂມ້ລາຍມືອັນອ່ອນຊອນ ແລະ ປານິດອັນໄດ້ກາຍເປັນເອກະລັກຂອງ ວັດທະນະທຳປະຈຳຊາດທີ່ ສວຍງາມສະຫງ່າມຄຽມຄົມ ແລະ ຮຸ່ງມີ.

ບັນດາຮູບພາບທີ່ໂຮງກຸຕິວິຫານລວດລາຍທີ່ແກະສະຫລັກທັງຫມົດເຫຼົ່ານັ້ນ ມາຮອດປະຈຸບັນລ້ວນແລ້ວແຕ່ໄດ້ ກາຍເປັນວັດຖຸອອດຢຶ່ງທາງດ້ານວັດທະນະທຳຍຸກສະໄຫມ. ໃນລະບອບເກົ່າພວກຈັກກະພັດ ແລະ ປະຕິການໄດ້ສວຍໃຊ້ ເອົາສະຖານບູຮານວັດພູເປັນບ່ອນຫາລາຍໄດ້ສ່ວນຕົວ. ຊຳບໍ່ຫນ້າພວກເຂົາທຳລາຍມ້າງເພ ແລະ ຂຸດເອົາບັນດາ ວັດຖຸບູຮານສົ່ງໄປຕ່າງໆປະເທດ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າລາຍໄດ້ແກ່ເຂົາເອງ. ພາຍຫລັງປະເທດຊາດບົດບ່ອຍ

excavation destroyed this historical archaeology. Since the country was established as Lao People's Democratic Republic, the remaining artefacts were stolen by some bad people without consideration for the loss of national heritage. Throughout the past, the Government of the Lao PDR considered this monument area to be the most valuable cultural heritage resource of our nation which we could use to show the world about our ancestors' civilisation and intelligence. All government levels have decided to guide people to protect and maintain this monument in a reasonable condition.

For the convenience of restoration and maintenance of the monument, and with the aim of turning this heritage site into a tourist centre of Champasak province, as well as maintaining this monument for future generations so that they can visit and learn of their ancestors' culture, the Provincial Executive Board Committee has agreed to set up the rules for management and preservation as follows:

GROUP 1: PRESERVATION AREA

The preservation area is a large area based on the ancient construction plan of the Vat Phou Monument which covers the rice fields, forests, ponds and various hills, all of which are major components of the natural beauty of the Vat Phou heritage site.

At present, the archaeological remains of Vat Phou in the preservation area are the exterior and interior city walls. Inside this area there are various small and big hills which are believed to be the site of the ancient city.

This preservation area has many valuable artefacts and sculptures which are related to the Vat Phou Monument. Therefore, the government declared this area as a preservation area and Article 1 sets out the preservation area as follows:

Article 1: The preservation area starts from Phou Nak (Nak Mountain) and goes to the Mekong River bank. This covers the following villages: Nongsa, Nongho, Ban Phon, Phon Du, Phon Sao Ae, Thong Than, Nong Vian, Houay Sa Houa, Wat Luang Keo, North Phanom and South Phanon.

ຍັງມີກຸ່ມຄົນບໍ່ດີຈຳນວນໜຶ່ງລັກໂລບເອົາວັດຖຸທີ່ຍັງຄົງຄ້າງ ໄປໂດຍບໍ່ຄຳນຶງໝາຍເຖິງການສູນເສຍໃດທັງຊັ້ນ. ຕະຫລອດໄລຍະ ທີ່ຜ່ານມາອັນຄວາມເປັນຫວ່າງເປັນໃຍເຖິງສະຖານບູຮານນີ້ແມ່ນມໍລະດົກອັນລຳຄ່າທາງດ້ານ ວັດທະນະທຳຂອງຊາດເຮົາ. ທີ່ສະແດງຢັ້ງຢືນໃຫ້ຊາວໂລກເຫັນເຖິງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຮຸ່ງເຮືອງສີວິໄລມາ ແຕ່ບູຮານນະການຄະນະພັກຄະນະປົກຄອງ ແຕ່ລະຂັ້ນແມ່ນໄດ້ຕັດສິນໃຈນຳພາປະຊາຊົນປົກປັກຮັກສາເຮັດໃຫ້ ສະຖານບູຮານຢູ່ໃນສະພາບຄົງເດີມໄດ້ດີພໍສົມຄວນ. ເພື່ອສະດວກໃຫ້ແກ່ການບູລະນະ ແລະ ຄຸ້ມຄອງປົກປັກຮັກສາ ສະຖານບູຮານແນ່ໃສ່ເຮັດໃຫ້ເຂດສະຖານບູຮານນີ້ກາຍເປັນແຫຼ່ງສາທາລະນະທ່ອງທ່ຽວທີ່ສວຍງາມຂອງແຂວງ ແລະ ຂອງຊາດທັງເປັນມູນມໍລະດົກອັນລຳຄ່າໄວ້ໃຫ້ລູກຫລານລຸນໄຫມໄດ້ຊົມໄດ້ເຫັນ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າເພື່ອຂະຫຍາຍວຽກງານ ວັດທະນະທຳໃຫມ່ໃນອານາຄົດ. ດັ່ງນັ້ນຄະນະກຳມະການປົກຄອງແຂວງຈຳປາສັກ ຈຶ່ງໄດ້ຕົກລົງວາງຂັ້ນກຳນົດລະບຽບ ກົດໝາຍຄຸ້ມຄອງຮັກສາ ຄືດັ່ງນີ້.

ຫມວດທີ່ 1. ວ່າດ້ວຍເຂດສະຫງວນ.

ເຂດສະຫງວນແມ່ນມີເນື້ອທີ່ກ້ວາງຂວາງ, ເຊິ່ງເລັ່ງຕາມແບບຜັງຂອງບູຮານໃນການກໍ່ສ້າງ ແລະ ສະຖານ ບູຮານວັດພູ, ຕາມທົ່ງໄຮ່, ຜືນນາ, ປ່າໄມ້, ຫນອງນ້ຳ ແລະ ໂນນຕ່າງໆລວນແລ້ວແຕ່ແມ່ນຈຸດຫມາຍການກໍ່ສ້າງເມືອງ, ວັດວາອາຮາມ, ໂພນທີ່ມີຊື່ສຽງມາຮອດປະຈຸບັນກໍ່ແມ່ນສະຖານຕ່າງໆ ເພື່ອປະດັບເອົາໃຫ້ສະຖານນະຄອນວັດພູ ມີຄວາມງາມຄືດັ່ງພາບນິມິດ.

ມາຮອດປະຈຸບັນນີ້ ສິ່ງທີ່ເຫລືອຄ້າງໄວ້ ນະທີ່ເຂດສະຫງວນຈະມີສາຍຄູກຳແພງເມືອງຊັ້ນນອກ ແລະ ຊັ້ນໃນ ເນື້ອທີ່ດ້ານໃນຈະມີໂນນ ແລະ ໂພນນ້ອຍ, ໃຫຍ່ ຫລື ສະຫລັບສັບຊ້ອນ, ຢູ່ໃນແຕ່ລະຈຸດນັ້ນ ແມ່ນສະແດງ ໃຫ້ເຫັນວ່າ ໃນເມື່ອກ່ອນນີ້ ລ້ວນແຕ່ແມ່ນສະຖານທີ່ກໍ່ສ້າງເມືອງສະໄຫມບູຮານ.

ດັ່ງນັ້ນໃນເນື້ອທີ່ອັນກວ້າງຂວາງມີວັດຖຸເຊິ່ງຕິດພັນກັບສະຖານບູຮານ ທີ່ຍັງຕິດຄ້າງອັນອຸດົມຮັ່ງມີຈຶ່ງໄດ້ກາຍເປັນ ເຂດສະຫງວນແຫ່ງລັດ ດັ່ງຈະໄດ້ຕົກລົງຂອບເຂດ ໃນມາດຕາຕໍ່ລົງໄປນີ້:

- ມາດຕາ 1. ຕົກລົງຖືເອົາຂອບເຂດສະຫງວນກວມເອົາເນື້ອທີ່ຫົວພູນາກມາສູ່ຮິມແມ່ນ້ຳຂອງ ເຊິ່ງໃນນັ້ນມີບ້ານ ຕ່າງໆເຊັ່ນ: ບ້ານຫນອງສະ, ບ້ານຫນອງຫໍ, ບ້ານໂພນ, ບ້ານໂພນດູ່, ບ້ານໂພນສາວເອີ, ບ້ານທົ່ງທັນ, ບ້ານຫນອງວຽນ, ບ້ານຫວັຍສະຫົວ, ບ້ານວັດຫລວງເກົ່າ, ບ້ານພະນອນເຫນືອ, ບ້ານພະນອນໃຕ້.

The boundary of this preservation area is set out as follows:

The West: From the top to the bottom of Phou Nak (Vat Phou Monument is situated on the slope of Phou Nak).

The East: From the right bank of the Mekong River, end of Vat Sisoumang boundary, to South Phanom village and ending at the ditch of the south exterior city wall.

The North: Along Kok Brook which flows down from Nak Mountain to the bamboo forest at Mr Sing Choum's rice field, where the course of Kok Brook flows by to the north, then along a straight line across the rice field to Phay canal, along Phay canal to the front of the airport and then across the rice field to the junction of Phay canal and Ta Beng canal and along the Nong Vian ditch to Mr Bone and Mr Khamtan's rice field and Mr Luane's rice field (each side of the ditch) and to Mr Khammy's rice field in the triangle along Sanaine ditch to Mr Teum's rice field and then directly to Mr May's rice field, continuing to Kha Lake to Sa Houa Brook and then crossing to Mr Phan and Mr Da's rice fields and then to the Samsa tree (the one on the north) after that crossing Sahoua Brook to Mr Peu's rice field and then crossing Toum Hill and the brush to Vat Sang Oa Temple, crossing Champasak Road to Mr Gnom's house and ending at the boundary of Vat Sisoumang.

The South: From the top of Nak Mountain down to Sane Brook and down to the bottom of Nak Mountain then along a straight line down to Nang Sida's hall, along the south of Nang Sida's hall then straight across to Khane canal and Sane Brook, across Mrs Keola and Mrs Nang's rice field down to Sane Brook and then to Sao Ae Road, then across the road to Done Ta Lat, then along the road turning back to I-Kam canal to the straight road and across the rice field, then directly to the exterior city wall (locally called "Middle Wall"). Near this wall is Mr Kai's rice field that connects to Mr Keoleum's rice field along the Middle Wall to the Mekong River in the South Phanom village.

ການກຳນົດເຂດແດນຫມາຍເອົາຕາມຫລັກຫມາຍດັ່ງນີ້:

ທິດຕາເວັນຕົກ: ຖືເອົາພູນາກເປັນຫລັກນັບແຕ່ຫົວພູນາກໄປສຸດທາງພູນາກ(ວັດພູແມ່ນຕັ້ງໃສ່ຈັຍພູນາກ)

ທິດຕາເວັນອອກ: ຖືເອົາແຄມຂອງຝັ່ງຂວາແມ່ນ້ຳຂອງຈາກກອງວັດສີສຸມັງໄປຫາບ້ານພະນອນໃຕ້ບ່ອນຄູກາງ
ຊອດໃສ່ນ້ຳຂອງ"ກຳແພງນອກດ້ານໃຕ້"

ທິດເໜືອ: ເອົາຕາມສາຍຫວ້ຍກອກທີ່ໄຫຼລົງຈາກພູນາກຈົນຮອດກໍ່ໄຜ່ບ້ານ, ນາທ້າວສິງຈູມ, ບ່ອນຫວ້ຍກອກ
ລ້ວງຂຶ້ນໄປທິດເຫືອ, ໃຫ້ຂີດເສັ້ນຊື່ຂ້າມທົ່ງນາມາໃສ່ຮ່ອງໃຜ, ໄປຕາມຮ່ອງໃຜໄປຮອດຫົວເດີນຍົນ
ໄປຕາມຫົວເດີນຍົນແລ້ວຕັດຂ້າມທົ່ງນາໄປໃສ່ຮ່ອງໃຜຄົບຮ່ອງຕາແບງໃຫ້ລຽວໄປຕາມຄູຫນອງວຽນຈົນຮອດ
ມູມສາກຂອງບ່ອນນາພໍ່ເຖົ້າຄຳຕັນ ແລະ ນາພໍ່ເຖົ້າລ້ວນ(ຍູ່ຄົນລະພາກຄູ) ຕິດແດນໃສ່ນາພໍ່ເຖົ້າຄຳມີລ້ວງ
ຕາມມູມສາກ ແລະ ໄຕ່ໄປຕາມຄູສະແນນ, ຈົນເຖິງນາທ້າວເຕີມເນັງໃສ່ຫົວນາທ້າວໄຫມ, ລຽບແຄມບຸ່ງ
ຄ້າຈົນຮອດຫວ້ຍສະຫົວ, ຂ້າມຫວ້ຍສະຫົວແລ້ວຕັດທົ່ງນາພໍ່ພັນແມ່ດາ, ໄປຈົນເຖິງກົກສາມສາ(ກົກເຫືອນ)
ແລ້ວເໜັງໄປຂ້າມຫວ້ຍຕາຫອຍ ຕັດໄປໃສ່ທົ່ງນາພໍ່ເຕັດຂ້າມໂພນຕຸມຜາປ່າ ນອ້ຍໆແລ້ວອອກມາໃສ່
ໂພນສີມວັດສ້າງໄອ, ຕັດຂ້າມຖະນົນໃຫຍ່ "ຖະນົນຈຳປາສັກ" ມາໃສ່ເຮືອນ ທ້າວຍົມແລ້ວລົງໄປໃສ່
ເຮືອນທ້າວຍົມແລ້ວໄປສຸດແຄມຂອງກ້ອງວັດສີສຸມັງ.

ທິດໃຕ້: ກຳນົດເອົາແຕ່ຫົວພູນາກລົງມາໃສ່ທົ່ງຫວ້ຍຂັນ, ໃຫ້ອອກຈາກຕີນພູນາກເລັ່ງເສັ້ນຊື່ໄປໃສ່ໂຮງນາງສີດາ,
ລຽບຕາມຂອບເຂດດ້ານໃຕ້ຂອງໂຮງນາງສີດາແລ້ວຕັດຊື່ໃສ່ຮ່ອງແຄນລຽບລົງຕາມຮ່ອງແຄນຮອດຫວ້ຍຂັນ
ຜ່ານນາແມ່ແກະຫລ້າ ຫຼື ແມ່ເຖົ້ານາງ" ລົງໄປຕາມຫວ້ຍຂັນຈົນເຖິງເສັ້ນທາງ "ເສັ້ນທາງໂພນສາວເອ້ ຫຼື
ທາງຄົບໄປຫາດອນຕາຫຼາດ ໄຕ່ເສັ້ນທາງກັບຄືນມາໃສ່ຮ່ອງອີ່ກຳຕັດຈາກບ່ອນ ຮ່ອງອີ່ກຳຮອດເສັ້ນທາງ
ເສັ້ນຊື່ຂ້າມທົ່ງນາເລັ່ງໄປໃສ່ແຈມູມສາກຂອງກຳແພງເມືອງບູຮານຊັນນອກເຊິ່ງເອີ້ນວ່າຕາມພາກພັນບ້ານ
"ຮ່ອງກາງ" ຢູ່ມູມນັ້ນແມ່ນ ນາແມ່ເຖົ້າແກະຕິດແດນໃສ່ນາທ້າວແກ້ວເຫືອມເລັ່ງຕາມຄູກາງໄປເລີຍຈົນຕົກ
ໃສ່ແມ່ນ້ຳຂອງຢູ່ບ້ານພະນອນໃຕ້.

Article 2: Restrictions on the use of the preservation area.

Paragraph 1: No unauthorised excavation of gold, silver and artefacts for personal ownership and no selling of artefacts which have been found previously.

Paragraph 2: No excavation or destruction to various hills in the village and the forest such as: Sao Ae Hill, Soung Hill, Dead Elephant Hill, etc.

No destruction of the city wall and the ancient roads such as: Khou kang (Kang path), Khat path, Sanaine path, Nongvian path, and the path from Thao Tau Hall through Nang Sida Hall to Vat Phou Nonetoum, etc.

Paragraph 3: No construction of houses, rice mills, storage houses or other kinds of construction on the hills mentioned above. The constructions which existed previously are to be maintained in the same condition and they are not permitted to be expanded or be removed.

In special cases, if the preservation area is part of the expansion plan of an agricultural or irrigation project, then the head of those projects should ask for the permission to use the preservation area from the provincial government or related parties.

Paragraph 4: No moving or stealing sculptured stones or non-sculptured stones. If a stone contains ancient carving, then it is not allowed to be destroyed, used to sharpen knives or to be drawn on in any way that will change the image or the style of the stone.

Paragraph 5: Any rice field work, travelling, and other activities which do not contradict the restrictions mentioned in the 4 paragraphs above are allowed to be conducted as usual.

ມາດຕາ 2. ຕົກລົງນຳໃຊ້ ຂໍ້ເກືອດຫ້າມໃນເນື້ອທີ່ກວມເຂດສະຫງວນ.

ວັກ 1: ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ຂຸດຊອກຫາເງິນຄຳ ແລະ ຂອງເກົ່າແກ່ບູຮານອື່ນໆ ໄປເປັນຊັບສົມບັດສ່ວນຕົວ ຫຼື ຄ້າຂາຍນັບທັງເຄື່ອງເກົ່າແກ່ວັດຖຸບູຮານທີ່ເກັບໄດ້ກ່ອນໜ້ານີ້ທີ່ມີຫລັກສະນະຮຽງຖານວັດຖຸ ສະຖານບູຮານ.

ວັກ 2: ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ຂຸດກິນມ້າງເພໂພນຕ່າງໆທີ່ມີຢູ່ໃນຂອບເຂດແຕ່ລະບ້ານ ແລະ ທົ່ງນາດອນປ່າໄມ້ຕ່າງໆ ຕົວຢ່າງ: ໂພນສາວເອ້, ໂພນສູງ, ໂພນຊ້າງຕາຍ ແລະ ໂພນອື່ນໆ... ຄູດິນທີ່ເປັນກຳແພງເມືອງບູຮານ ແລະ ຖະນົນບູຮານຕົວຢ່າງ: ຄູກາງ, ຄູຂາດ, ຄູສະແນນ, ຄູຫນອງວຽນ, ຄູແຕ່ໂຮງທ້າວເຕົາ ຜ່ານໂຮງນາງສີດາ ຮອດວັດພູໂນນຕູມ ແລະ ອື່ນໆ...

ວັກ 3: ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ບຸກເຮືອນຊານທີ່ຢູ່ອາໄສ, ໂຮງສີເຂົ້າ, ສາງ ຫຼື ສິ່ງທີ່ປຸກສ້າງອື່ນໆໃສ່ໃນໂພນ ແລະ ຄູທັງຫມົດ ຄືທີ່ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວນັ້ນ, ຍົກເວັ້ນສ່ວນທີ່ບຸກມາແຕ່ກ່ອນນັ້ນແມ່ນໃຫ້ຮັກສາຄືເກົ່າບໍ່ໃຫ້ຂະຫຍາຍ ແລະ ຖ້າເລີກມ້າງອອກໄດ້ຢັ້ງເປັນການດີ ກໍລະນີພິເສດຖາຫາກວ່າຄະນະທີ່ສະຖານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຫາກຕົກຢູ່ ເຂດຂະຫຍາຍໂຄງການອື່ນໆ ເປັນຕົ້ນແມ່ນໂຄງການກະສິກຳ ແລະ ຊົນລະປະທານຕ້ອງໄດ້ນຳສະເໜີຜ່ານ ວິຊາການພະແນກ ເຈົ້າພາບເສັຍກ່ອນເພື່ອເຫັນສົມຄວນໃຫ້ຜ່ານເຂດສະຫນາມໄດ້ຕາມເນື້ອທີ່ສະຫງວນ.

ວັກ 4: ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ເຄື່ອນຍ້າຍຫຼືລັກເອົາຫີນທີ່ມີຮູບຄວັດຫຼືບໍ່ມີກໍຕາມຈະຢູ່ໃນສະຖານເຮືອນຊານ ທີ່ໄດ້ເກັບມ້ວນ ສຳລັບເອ້ຍອັງກິດ, ທັງຫມົດທີ່ກ່າວມາຊຶ່ງຫາກແມ່ນຫີນທີ່ມີຮູບປະພັນຂອງຄົນບູຮານສ້າງໄວ້ອີກປະການໜຶ່ງ ເພື່ອຮັກສາຮູບຖານຊົງເຕີມຂອງຫີນເຫຼົ່ານັ້ນຫ້າມບໍ່ໃຫ້ທັບ, ລັບພ້າ, ຂີດ ເສັ້ນຕ່າງໆ ຊຶ່ງຈະທຳໃຫ້ ຮູບສີລິງລາຍສາບສູນ.

ວັກ 5: ການເຮັດນາ, ຕາກ້າການສັນຈອນໄປມາ ແລະ ການທຳມາຫາກິນອື່ງຊຶ່ງບໍ່ແຕະຕ້ອງຂໍ້ຫ້າມທັງ 4 ວັກຂ້າງເທິງນີ້ ແມ່ນອະນຸຍາດໃຫ້ເຄື່ອນໄຫວຕາມປົກກະຕິ

Article 3: Restrictions on the use of the forest

Paragraph 1: The forest on the slope of Nak Mountain is “the preservation forest”

Paragraph 2: No cutting down of trees to build houses. Only the cutting of small trees to clear the land and to maintain the forest in a good condition is permitted. If any organisations, soldiers or the villagers need the wood for building houses then they should send their requests through each government level for approval from the related parties.

Paragraph 3: No chopping or peeling off of the bark of a tree which will cause it to die when there is a natural disaster.

Paragraph 4: No burning of the trees in the preservation area, as it will cause fire in this area.

GROUP 2: PRESERVATION AREA.

The preservation area is the area where there are the remains of ancient constructions such as temples, halls, and palaces. In addition to these constructions, there are many ancient construction materials lying on the ground which were brought in from somewhere else or which were made at the construction site but had not been used in the construction, or if these materials had been fitted into the temples, as the centuries passed, these construction materials may have fallen down and been buried under the ground. To turn this area into a historical tourist attraction for both locals and foreigners, the preservation area is set out in the following articles:

Article 4: The preservation area covers 3 places as follow:

- ◆ Vat Phou Temple area
- ◆ Nang Sida Palace area
- ◆ Thao Tao Palace area

ມາດຕາ 3. ຕົກລົງເກືອດຫ້າມກ່ຽວກັບປ່າໄມ້.

ວັກ 1: ປ່າໄມ້ຕາມຈ້າຍພູນາກ "ແມ່ນປ່າສະຫງວນ"

ວັກ 2: ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ຂຸດຄົ້ນ "ບໍ່ໃຫ້ຕັດໄມ້" ເພື່ອໃຊ້ເຂົ້າໃນການກໍ່ສ້າງເຮືອນຊານ, ຕັດໄມ້ແຕ່ຕົ້ນນອ້ຍໆ ເພື່ອອານາໄມ້ ແລະ ບູລະນະປ່າໄມ້ເຮັດໃຫ້ຕົ້ນໄມ້ສົມບູນເທົ່ານັ້ນ ກໍລະນີຖ້າຫາກສໍາມັກງານຕ້ອງການ, ອົງການທະຫານກໍາລັງປ້ອງກັນ, ພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນ, ຕ້ອງການຂົນໃຊ້ໄມ້ເພື່ອປຸກສ້າງຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດຈົດຫມາຍ ຄໍາຮ້ອງຜ່ານອໍານາດານປົກຄອງແຕ່ລະຂັ້ນ ເພື່ອຄົ້ນຄວ້າເຖິງພະແນກວິຊາການເຈົ້າພາບລົງກວດກາອະນຸມັດ ຕາມຂອບເຂດຂະໜາດອະນຸມັດໄດ້.

ວັກ 3: ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ບັກ ຫຼື ກັ່ນເບືອກຕົ້ນໄມ້ໃຫຍ່ເພື່ອໃຫ້ມັນຕາຍລົ້ມເວລາຖືກທໍາມະຊາດກະທົບແຮງ.

ວັກ 4: ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ເຕົ່າ ຫຼື ຈູດຕົ້ນໄມ້ຕາຍ ຫຼື ຢູ່ໃນຂອບເຂດສະຫງວນເພາະຈະເປັນເຫດໃຫ້ເກີດ ໄຟໃຫມ້ປ່ານະສະຖານທີ່ເຫຼົ່ານັ້ນ.

ຫມວດ 2: ວ່າດ້ວຍເຂດຮັກສາ.

ເຂດຮັກສາແມ່ນສະຖານທີ່ສະຖານບູຮານກໍ່ຕັ້ງຢັງເຫຼືອໄວ້ເຊັ່ນ: ຜາສາດທີ່ໂຮງກູດິວິຫານທີ່ສວຍສົດງົດງາມ ນອກນັ້ນ ຍັງມີວັດຖຸບູຮານທີ່ອຸດົມຮັ່ງມີຢັງຢ້າຍຢູ່ຕາມພາກພື້ນດິນທີ່ກໍາລັງເອົາມາເມື່ອກ່ອນ ຫຼື ປະດິດສະຖານກັບທີ່ ເພື່ອປະກອບ ການກໍ່ສ້າງທີ່ໂຮງ ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນຍົກຍ້າຍປະກອບຕິດຕາມກໍ່ສ້າງ ຫຼື ກໍ່ສ້າງແລ້ວ ແຕ່ຍອນຜ່ານໄປຫຼຽມຕໍ່ຫຼຽມສັດຕະວັດ ຈິ່ງເຮັດໃຫ້ຜາສາດ ຫຼື ໂຮງດັ່ງກ່າວນັ້ນຖືກຖານະການກໍາກົດດັນຝັງເລືອນຕົກລົງນອນຄ້າງທີ່ພາກພື້ນດິນດັ່ງນັ້ນ, ເພື່ອເຮັດ ໃຫ້ເຂດຮັກສາກາຍເປັນສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວທາງສະຖານບູຮານປະຫວັດສາດທີ່ສວຍສົດງົດງາມສະອາດງາມແກ່ສາຍຕາ ແຂກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດຈິ່ງໄດ້ຕົກລົງກໍານົດເຂດຮັກສາດັ່ງມາດຕາຕໍ່ໄປນີ້:

ມາດຕາ 4. ຕົກລົງເຂດກໍານົດຮັກສາກວມເນື້ອທີ່ ເຂດຮັກສາລວມມີ 3 ບ່ອນດັ່ງນີ້ຄື:

- ◆ ສະຖານ ເຂດວັດພູ.
- ◆ ສະຖານໂຮງ ນາງສີດາ.
- ◆ ສະຖານໂຮງ ທ້າວ ເຕົ່າ.

(1). **Vat Phou Temple area:** Vat Phou has its boundary as follows:

- The West: from the cliff at the back of the temple
- The East: from the foot of the east ditch of the big pond
- The North: Along a line from the cliff along a small brook and then along Nang Sida Palace down to the big pond to the boundary of the east.

(2). **Nang Sida Palace:** This area has a size of 150 x 102 square meters which covers Nang Sida Palace and the pond which makes the right angle on the northwest. Apart from that, there is Sao Sae road 12 meters - 110 meters which started from the east of this land area.

(3). **Thao Tao Palace:** Thao Tao Palace is surrounded by a stone wall enclosing an area of 30 x 25 square meters. The boundary of the Thao Tao Palace preservation area is 20 meters beyond the stone wall to the south and the boundary is 50 meters beyond the stone wall of the other three sides. Therefore, the preservation area of Thao Tao Palace is 150 x 95 square meters.

Article 5: Restrictions on the use of the preservation area

Paragraph 1: No destruction of the stone temples, palaces and ancient artefacts.

Paragraph 2: No removal or stealing of the sculpture, stone construction material and other valuable artefacts.

Paragraph 3: No excavation for gold and other artefacts.

Paragraph 4: No growing rice or cutting down trees.

Paragraph 5: No building houses and other kinds of construction in this area.

Paragraph 6: No buffaloes, cows, carts, cars and other vehicles allowed in this area.

- (1). **ສະຖານວັດພູ:** ສະຖານວັດພູໃຫ້ຖືເອົາເສັ້ນເຂດແດນດັ່ງນີ້:
- ດ້ານທິດຕາເວັນຕົກ: ໃຫ້ເອົາຜາຫີນສູງຊັນຢູ່ຫລັງຜາສາດຊັນເທິງສຸດເປັນແດນ.
 - ດ້ານຕາເວັນອອກ: ເອົາຕີນຄູ່ດ້ານນອກດ້ານຕາເວັນອອກຂອງຫນອງສະແລ້ງ "ຫນອງບິງ" ຫຼື ຫນອງສະໃຫຍ່.
 - ດ້ານທິດເໜືອ: ຂີດເສັ້ນລົງມາຈາກຜາຊັນລົງຕາມຫວັຍນອ້ຍຂ້າມທາງຕີນໂຮງນາງລຽບຂອບລຸ່ມຂອງຫນອງສະໃຫຍ່ ຈົນຮອດເສັ້ນແດນດ້ານຕາເວັນອອກທາງຄູ່ຫນອງສະ,
- (2). **ສະຖານໂຮງນາງສີດາ:** ໃຫ້ຖືກເອົາເນື້ອທີ່ໃນຮູບສີ່ຫລ່ຽມຜົນຜ້າຂະໜາດ 150 × 102 ແມັດກວມເອົາໂຮງນາງສີດາ ແລະ ມີຫນອງຄົນນອນທາງເປັນມູມສາກດ້ານຕາເວັນຕົກ ກຳເໜືອນອກຈາກນັ້ນ ຍັງມີເສັ້ນທາງຫລັກເສົາເສ ກວ້າງ 12 ແມັດ - 110 ແມັດ, ເຊິ່ງເລີ້ມຈາກຮູບສີ່ຫລ່ຽມໄປທາງຕາເວັນອອກ.
- (3). **ສະຖານໂຮງທ້າວເຕົ້າ:** ໂຮງທ້າວເຕົ້າມີກຳແພງອອ້ມຮອບ ແລະ ເປັນຮູບສີ່ຫລ່ຽມຜົນຜ້າຂະໜາດ 30 × 25 ແມັດ ຂອບເຂດຂອງໂຮງທ້າວເຕົ້າແມ່ນໃຫ້ແທກເອົາ 20 ແມັດ ຫ່າງຈາກກຳແພງດ້ານໃຕ້ສຳລັບ 3 ດ້ານນັ້ນ ແມ່ນໃຫ້ແທກເອົາ 50 ແມັດ ຫາກຈາກກຳແພງຫີນອອກໄປດັ່ງນັ້ນຂອບເຂດທັງຫມົດ ຈຶ່ງເປັນຮູບສີ່ຫລ່ຽມຜົນຜ້າຂະໜາດ 150 × 95 ແມັດ.

ມາດຕາ 5. ຕົກລົງເກືອດຫ້າມໃນບໍລິເວນສະຖານທີ່ຮັກສາ.

- ວັກ 1 :** ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ທຳລາຍຜາສາດຫີນ, ຫໍໂຮງ, ສີ່ກໍ່ສ້າງ ແລະ ວັດຖຸບູຮານທຸກຢ່າງ.
- ວັກ 2 :** ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ເຄື່ອນໄຫວຍ້າຍ ຫຼື ລັກເອົາຮູບຄວັດໃສ່ຫີນ, ຫີນກໍ່ສ້າງ ແລະ ວັດຖຸບູຮານຕ່າງໆ.
- ວັກ 3 :** ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ຂຸດຊອກເງິນຄຳ, ແລະ ເຄື່ອງວັດຖຸບູຮານຕ່າງໆ.
- ວັກ 4 :** ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ປູກຝັງເຮັດນາ, ຕັດຕົ້ນໄມ້ດັງໄຟ ແລະ ອື່ນໆ.
- ວັກ 5 :** ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ປູກສ້າງເຮືອນຊານ ຫຼື ສິ່ງອື່ນໆ ໃສ່.
- ວັກ 6 :** ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ເອົາ ງົວ, ຄວາຍ, ກວຽນ, ລົດ ແລະ ພາຫະນະອື່ນໆເຂົ້າໄປໃນຂອບເຂດເຫຼົ່ານີ້.

Paragraph 7: For the Vat Phou area, no kind of animal or vehicle is allowed, especially along the Lotus Pole Road (from the platform to the steps of Chao Hall). Visitors' cars are allowed to drive along the upper road of Nong Nokkhao, the lower ditch of the brick pond and the road near the steps of Chao Hall only.

Article 6: Additional restriction

In a circle extending 100 meters beyond these three preservation areas mentioned above, no building of houses, rice mills, and other kinds of constructions are permitted. The existing houses, rice mills, etc. can be kept, but no expansion or removal is permitted (except in Nongsa village). For the celebration of the Vat Phou Festival, the department of information and culture at the district level should consult and ask for approval from the department of information and culture of the province. The provincial staff will then come to the site to monitor and enforce the restrictions of the preservation area in accordance with Article 6 and then they will allow the celebration of Vat Phou festival until the last day of the festival.

GROUP 3: PENALTY FOR PERSONS WHO ARE IN BREACH OF THE RESTRICTIONS.

Article 7: It is agreed to judge the person in breach of these restrictions as follows:

- ◆ To educate;
- ◆ To fine; and
- ◆ To jail (long term penalty).

(1). **Education case:** The person who is in breach of the following articles will be educated by the local government:

- Article 3, paragraph 3
- Article 5, paragraphs 4, 5, and 6

ວັກ 7 : ສະເພາະຢູ່ເຂດວັດພູແມ່ນຫ້າມເດັດຂາດບໍ່ໃຫ້ນຳເອົາສັດລ້ຽງທຸກປະເພດ ແລະ ພາຫະອື່ນໆ ໄປຕາມເສັ້ນທາງ ຫລັກເສົາເສມາຈາກຝາມໃຊ້ໄປຫາຕີນໂຮງຊາວ ສຳລັບລົດຂອງ ແຂກແມ່ນອະນຸຍາດ ໃຫ້ໄປສະເພາະແຕ່ຕາມເສັ້ນທາງເບື້ອງເທິງຂອງຫນອງນົກຂາວຄູ່ເບື້ອງລຸ່ມຂອງຫນອງດິນຈີ່ ແລະ ເສັ້ນທາງທີ່ຢູ່ຕີນໂຮງຊາວເທົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 6. ຕົກລົງກຳນົດເພີມເຕີມ.

ຢູ່ໃນເຂດວັດສະຫນີ 100 ແມັດ, ອອ້ມແອ້ມເຂດຮັກສາທັງ 3 ບ່ອນນັ້ນແມ່ນຫ້າມບໍ່ໃຫ້ປຸກສ້າງ ເຮືອນຊານ, ສາງເຮືອນເຂົ້າ, ໂຮງສີ ຫຼື ທີ່ຢູ່ອາໄສຕ່າງໆໃສ່ຕົ້ມອີກ. ສິ່ງທີ່ມີມາແລ້ວໃຫ້ຮັກສາໄວ້ຄືເກົ່າ ບໍ່ໃຫ້ຂະຫຍາຍ ຫຼື ວ່າຖ້າເລີກອອກຫນີໄດ້ຍິ່ງດີ (ຍົກເວັ້ນສະເພາະໃຫ້ແຕ່ບ້ານຫນອງສະໃຫ້ຢູ່ທີ່ເດີມ). ກໍລະນີ ທຳບຸນຕາມປະເພນີບູຮານນະການເຄີຍປະຕິບັດມາກ່ຽວກັບງານບຸນສະເຫລີມສະຫລອງຜາສາດຫິນ "ວັດພູ" ນັ້ນແມ່ນພະແນກເຈົ້າພາບວັດທະນະທຳຂັ້ນເມືອງຕ້ອງໄດ້ສະເໜີຜ່ານພະແນກເຈົ້າຂັ້ນແຂວງ ເສຍກ່ອນທັງນີ້ ເພື່ອມອບໃຫ້ວິຊາການກ່ຽວຂ້ອງລົງກວດກາ ແລະ ກຳນົດສະຖານທີ່ຕ່າງໆໃຫ້ຖືກຕາມຂອບເຂດສະຫງວນ ແລະ ຮັກສາ, ເມື່ອຄະນະກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ລົງກວດກາ ແລະ ວາງເປັນທີ່ຖືກຕ້ອງໃນມາດຕາ 6 ຈະໄດ້ມີກໍລະນີຍົກເວັ້ນ ໃຫ້ປາງບຸນນີ້ ເລີ້ມແຕ່ຈັດຕັ້ງຈົນຮອດມີສຳເລັດຂັ້ນງານບຸນ.

ຫມວດ 3: ວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດວິໄນຜູ້ຕ້ອງຫາຕາມສັນທະກໍລະນີ.

ມາດຕາ 7. ຕົກລົງໃຫ້ໂຕສວນຜູ້ຕ້ອງຫາທີ່ກະທຳຜິດຕໍ່ກົດລະບຽບສະບັບນີ້ໃນ 3 ສະຖານບູຮານຄື:

- ◆ ສະຖານຕຳນິກ່າວເຕືອນ.
- ◆ ສະຖານປັບໃຫມ.
- ◆ ດັດສ້າງຍາວນານ (ຈຳຄຸກ) ອີງຕາມສະຖານກໍລະນີຜູ້ກ່ຽວກະທຳຜິດດັ່ງນີ້:

(1). ສະຖານຕຳນິກ່າວເຕືອນ: ຜູ້ລະເມີດວັກຕ່າງໆໃນມາດຕາຕ່າງໆດັ່ງນີ້ ແມ່ນຜິດສະຖານອຳນາດ ການປົກຄອງເອີ້ນມາຕຳນິ ແລະ ກ່າວເຕືອນ.

- ມາດຕາ 3 ວັກ 3.
- ມາດຕາ 5 ວັກ 4, 5, ແລະ 6.

(2). **Fine case:** The person who is in breach of the following articles will be fined by the related organisation and local government:

- Article 2, paragraphs 1, 2, and 3.
- Article 3, paragraph 2
- Article 5, paragraph 2
- Article 6

In these two cases mentioned above, if this person still acts in breach of these articles then the local government organisation will present his case to the tribunal for judging.

(3). **Long term punishment case (jailed):** If the person who acts in breach of the following articles is considered to deserve a heavy penalty, then the local government will give the authority to the local tribunal to judge or to jail:

- Article 5, paragraphs 1, 2, and 3
- Article 3, paragraph 4
- Article 2, paragraph 4

Article 8: It is agreed to give authority to the related organisation and the local judge, the judge is to consider the penalty according to the suitable criminal law either to fine or to jail, as the judge considers suitable.

Article 9: This agreement is valid from the date of signature until it is cancelled by the new agreement of the related organisations. All the local government levels are to implement this decree.

Pakse, 11/10/1988

Provincial Executive Board Committee

Signature and Seal

(2). **ສະຖານບັບໃຫມ:** ຜູ້ທີ່ລະເມີດວັກຕ່າງໆໃນມາດຕາຕ່າງໆດັ່ງນີ້ຖືວ່າກະທຳຜິດໃນສະຖານອົງການກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງບັບໃຫມ.

- ມາດຕາ 2 ວັກ 1, 2, ແລະ 3.
- ມາດຕາ 3 ວັກ 2.
- ມາດຕາ 5 ວັກ 2.
- ມາດຕາ 6.

ທັງສອງກໍລະນີນັບທັງມາດຕາ ແລະ ກຳນົດວັກຕ່າງໆ ໃນສອງສະຖານນີ້ຖ້າຫາກຜູ້ຕ້ອງຫາຍັງບໍ່ມີການເຂັດລາບແມ່ນຈະອຸທອນໂທດໃສ່ສະຖານໜັກ.

(3). **ສະຖານດັດສ້າງຍາວນານ (ຈຳຄຸກ).** ຜູ້ລະເມີດວັກຕ່າງໆໃນມາດຕາດັ່ງລຸ່ມນີ້ຖືວ່າຜິດສະຖານໜັກ ມອບໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງກ່າວຟ້ອງຕໍ່ ເຈົ້າໜ້າທີ່ເພື່ອໂຕ່ສວນຕັດສິນປະຕິບັດວິໄນ (ຈຳຄຸກ).

- ມາດຕາ 5. ວັກ 1, 2, ແລະ 3.
- ມາດຕາ 3. ວັກ 4.
- ມາດຕາ 2. ວັກ 4.

ມາດຕາ 8: ຕົກລົງມອບສິດໃຫ້ອົງການກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ສານຄົ້ນຄ້ວາ ມູນຄ່າບັບໃຫມ ຕາມວັກຕ່າງໆທີ່ເຫັນສົມຄວນຕະຫລອດຮອດການໂຕ່ສວນຕັດສິນປະຕິບັດວິໄນ ຫຼື ຈຳຄຸກ ອັນໃດທີ່ສອດຄ່ອງ ກັບກົດໝາຍອາດຍາໃນມາດຕາໃຫ້ຄົ້ນຄ້ວາຕາມນັ້ນ.

ມາດຕາ 9: ຂໍ້ຕົກລົງກຳນົດສະບັບນີ້ມີຜົນນຳໃຊ້ນັບແຕ່ມີລົງລາຍເຊັນນີ້ເປັນຕົ້ນໄປຈົນກ່ວາວ່າມີມະຕິຕົກລົງ ລົບລ້າງ ຂອງອຳນາດການປົກຄອງໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປມອບໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງແຕ່ລະຂັ້ນ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເຜີຍແຜ່ໃຫ້ຮັບຮູ້ທົ່ວເຖິງ.

ປາກເຊ, ວັນທີ 11/10/1988

ຄະນະກຳມະການປົກຄອງແຂວງຈຳປາສັກ

ເຊັນ ແລະ ປະທັບຕາ

GLOSSARY

ປະມວນຄຳສັບ

GLOSSARY

anastylosis: A process for monument stabilization and restoration in which a structure is (usually completely) dismantled in a systematic way that will allow, after stabilization of foundations and other work to strengthen the structure is completed, for the exact reconstruction of the structure, with each structural element returned to its original position. This technique was pioneered and has been widely applied to stone monuments in Southeast Asia, particularly in Java (Indonesia) at Borobudur and at Angkor in Cambodia.

aniconic: A physical representation of a deity which does not rely a human or other conventionally-accepted portraiture as a depiction for the god. Within the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone, the Phou Kao Mountain is an *aniconic* representation of the Hindu god Shiva.

Baphuon style: One of several, chronologically-ordered styles of Khmer art which are based on and named after principal monuments built in the capital city, Angkor. These classifications have general – although not absolute – applicability throughout the Khmer Empire as temporal markers of art style and techniques in monument construction. The Baphuon style dates from the middle of the 11th century AD and is characterized architecturally by a massive single central tower raised on a high platform base which is accessed by a long bridge, stairway or walkway. This architectural form is meant to represent a temple-mountain, usually Mt. Kailasha, the mountain retreat of the Hindu god Shiva. The figurative art style of the Baphuon is characterized by high-relief carving with rich vegetative motifs interspersed with pictorial medallions, and is found particularly on doorframes and on over-sized triangular pediments with flying wings on which scenes from Indian mythology are carved. The Baphuon style was admired and emulated by the builders who undertook the renovation of several buildings at Vat Phou during the 11th century.

baray: The Khmer-language term for a water tank or reservoir, usually (but not always) associated with a Hindu religious complex, structure or other features which may be either ritual or practical or both.

ປະມວນຄຳສັບ

anastylosis: ວິທີການປະຕິສັງຂອນ ແລະ ປົວແປງອາຄານໃຫ້ແທນໜ້າເຊິ່ງເປັນລະບົບທີ່ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບ ໂດຍການຮັຖອນໂຄງສ້າງອອກ, ພາຍຫຼັງທີ່ເຮັດໃຫ້ຮາກຖານມີຄວາມແໜ້ນໜາ ແລະ ສຳເລັດວຽກງານອື່ນໆໃນການ ເພີ່ມປະສິດທິພາບຂອງໂຄງສ້າງແລ້ວຈຶ່ງດຳເນີນການປະກອບສ້າງຄືນໃໝ່ດ້ວຍການປະກອບທຸກໆໂຄງສ້າງທີ່ສຳຄັນຄືນ ສູ່ຈຸດທີ່ຕັ້ງເດີມ. ເຕັກນິກນີ້ເປັນການລິເລີ່ມ ແລະ ຖືກປະຍຸກໃຊ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງເຂົ້າໃນວຽກງານຂອງອາຄານທີ່ ເຮັດດ້ວຍຫີນໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ Java (ອິນໂດເນເຊຍ) ທີ່ Borobudur ແລະ ຜາສາດອັງກໍ ໃນກຳປູເຈຍ.

aniconic: ການສະແດງອອກທາງດ້ານຮູບຮ່າງຂອງສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງທີ່ບໍ່ມີສ່ວນພົວພັນເຖິງມະນຸດຊາດ ແລະ ອົງປະກອບໃດໆ. ຮູບຮ່າງທີ່ສະແດງອອກມານັ້ນແມ່ນເພື່ອພັນລະນາເຖິງເທບພະເຈົ້າເຊັ່ນຢູ່ໃນພື້ນທີ່ເຂດປົກປັກຮັກສາ ມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກນັ້ນ, ພູເກົ້າແມ່ນຮູບຮ່າງທີ່ສະແດງເຖິງຕົວແທນຂອງພະຊີວະ.

Baphuon style: ແມ່ນເຫດການໜຶ່ງໃນຫຼາຍໆເຫດການຂອງຮູບແບບສິລະປະຂະແມ ທີ່ໄດ້ກາຍເປັນພື້ນຖານ ແລະ ຊື່ພາຍຫຼັງການກໍ່ສ້າງອາຄານຫຼັງທຳອິດໃນນະຄອນຫຼວງອັງກໍ. ການຈັດແບ່ງອອກເປັນປະເພດຕ່າງໆນີ້ແມ່ນມີຢູ່ທົ່ວໄປໃນ ຖານະທີ່ເປັນສັນຍາລັກຂອງຮູບແບບທາງດ້ານສິລະປະ ແລະ ກຳມະວິທີໃນການກໍ່ສ້າງອາຄານເຖິງແມ່ນວ່າຈະບໍ່ສົມບູນ - ບໍ່ເໝາະສົມກັບທຸກໆແຫ່ງໃນອານາຈັກຂະແມກໍຕາມ. ຮູບແບບ Baphuon ໄດ້ປະກົດຂຶ້ນເລີ້ມແຕ່ກາງສັດຕະວັດ ທີ 11 ໂດຍມີສັນຍາລັກທາງສະຖາປັດຕະຍະກຳຄື ມີຫໍຄອຍໃຫຍ່ອັນສັກກາລະບູຊາໜຶ່ງຫຼັງຕັ້ງຢູ່ທາງກາງເທິງແຜ່ນ ພື້ນທີ່ສູງ ແລະ ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ດ້ວຍຂົວທີ່ຍາວ, ຂຶ້ນໃດ ຫຼື ທາງຢ່າງ. ຮູບແບບສະຖາປັດຕະຍະກຳນີ້ແມ່ນມີຄວາມ ຫມາຍສະແດງເຖິງວັດ-ພູເຂົາ, ຕາມຮູບແບບປົກກະຕິຂອງ Mt. Kailash ເຊິ່ງເປັນພູເຂົາບ່ອນບຳເພັນສິນຂອງພະຊີວະ ເທບພະເຈົ້າຂອງຮິນດູ. ເຄົ້າໂຄງຂອງສິລະປະຮູບແບບ Baphuon ແມ່ນມີເອກະລັກທີ່ການແກະສະຫຼັກຮູບນູນ ອັນປາ ນິດກັບຄວາມອຸດົມສົມບູນທີ່ກ່ຽວພັນກັບພືດ ໂດຍມີແຜ່ນພາບທີ່ເປັນຮູບກົມ ແລະ ຮູບລວດລາຍ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ຢູ່ເທິງຂອບປະຕູ ແລະ ເທິງສີໜ້າຮູບສາມລ່ຽມກັບຄ້າຍກັບປົກບິນ ເຊິ່ງເປັນພາບແກະສະຫຼັກທີ່ເກີດຈາກຈິນຕະນາການ ຂອງຊາວອິນເດຍ. ຮູບແບບ Baphuon ໄດ້ຮັບຄວາມເຫຼື້ອມໃສ ແລະ ພະຍາຍາມຮຽນເອົາແບບໂດຍຜູ້ກໍ່ສ້າງທີ່ເປັນ ຜູ້ປະຕິສັງຂອນບັນດາອາຄານຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍຢູ່ວັດພູໃນລະຫວ່າງສັດຕະວັດທີ 11.

baray: ພາສາຂະແມໃຊ້ສຳລັບເອີ້ນຖັງເກັບນ້ຳ ຫຼື ອ່າງເກັບນ້ຳ. ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ (ແຕ່ບໍ່ຕະຫຼອດໄປ) ແມ່ນມີການ ພົວພັນກັບບັນດາໂຄງສ້າງ ແລະ ຮູບແບບອື່ນໆ ທາງສາດສະໜາຮິນດູ ເຊິ່ງອາດຈະກ່ຽວພັນກັບພິທີກຳ ຫຼື ຜົນປະ ໂຫຍດໃດໜຶ່ງ ຫຼື ທັງສອງຢ່າງ.

basaltic lava: A dark-coloured, commonly effusive volcanic rock. Basaltic lava is typical of shield volcanoes like Mt. Etna in Italy and Mauna Loa, on the island of Hawai'i. and, within the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone, of the area to the east of the Mekong River.

Bhadreshvara: The honourific name (vocable) under which the god Shiva was known and worshipped in ancient times in the Champasak region.

Bhavavarman: According to inscriptions, a Funanise prince and warrior married to a princess of Chenla. He became king of Chenla during the second half of the 6th century AD and thus established the sovereignty of Chenla over Funan. Bhavavarman's capital city was evidently at or near the ancient city of Shresthapura which is today in the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone. As his name indicates, King Bhavavarman was a devotee of the god Shiva.

Burra Charter: A standard-setting charter for the Conservation of Places of Cultural Significance adopted in 1981 by the Australian chapter of the International Council on Monuments and Sites (ICOMOS).

catchment area survey: In archaeology, the examination, usually by a sampling methodology, for evidence of human use of the entire geographic area presumed to have been exploited by a community or group of people. A catchment area is considerably larger than the area settled and built upon by the same group of people and usually conforms to various geographic features or constraints, such as mountains, rivers or seacoasts.

Chenla: The name given by Chinese sources to a loose and constantly shifting confederation of ancient kingdoms located along the middle reaches of the Mekong River during the 2nd - 9th centuries AD. This confederation, at least in its earliest stages, was apparently centred in or near the Champasak Plain. Archaeologists identify Chenla as the earliest of the Khmer kingdoms, and precursor to the Khmer Empire of Angkor.

basaltic lava: ຫີນພູເຂົາໄຟຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍທີ່ມີສີເຂັ້ມທຳມະດາ. Basaltic lava ແມ່ນລັກສະນະທົ່ວໄປຂອງ ສິ່ງກຳ້ງບັງ ຂອງພູເຂົາໄຟ ເຊັ່ນ: Mt. Etna ໃນປະເທດອິຕາລີ ແລະ Mauna Loa, ຢູ່ເທິງເກາະ Hawaii ແລະ ພື້ນທີ່ຜູ້ຕາເວັນອອກຂອງແມ່ນ້ຳຂອງທີ່ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ເຂດປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກ.

Bhadreshvara: ຊື່ທີ່ເອີ້ນກົງໄປກົງມາ (ຊື່) ຂອງພະຊີວະ ເຊິ່ງເປັນທີ່ຮູ້ຈັກ ແລະ ເຄົາລົບນັບຖືຂອງຄົນສະໄຫມ ບູຮານໃນຂົງເຂດຈຳປາສັກ.

Bhavavarman: ອີງຕາມສິລາຈາລິກແມ່ນກະສັດແຫ່ງພູມັນ ແລະ ເປັນວິລະບູບຸດ ທີ່ໄດ້ແຕ່ງງານກັບເຈົ້າຍິງແຫ່ງ Chenla ແລະ ກາຍເປັນກະສັດຂອງ Chenla ໃນລະຫວ່າງເຄິ່ງທີສອງຂອງສັດຕະວັດທີ 6 ໂດຍໄດ້ສະຖາປະນາອານາຈັກ Chenla ອອກຈາກ Funan. ຫຼັກຖານທີ່ອ້າງອີງເຖິງນະຄອນຫຼວງຂອງ Bhavavarman ໄດ້ພົບເຫັນຢູ່ທີ່ເມືອງ ເກົ່າເສດຖາປູລະ ຫຼື ຢູ່ໃກ້ໆນັ້ນເຊິ່ງປະຈຸບັນນອນຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ສະແດງອອກຢູ່ໃນຊື່ຂອງການປົກຄອງຂອງເພິ່ນ. ກະສັດ Bhavavarman ເປັນຜູ້ທີ່ມີຈິດໃຈສັດທາພະຊີວະ.

Burra Charter: ລະບຽບການພື້ນຖານໃນການຄຸ້ມຄອງສະຖານທີ່ທາງດ້ານວັດທະນະທຳທີ່ສຳຄັນ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບການ ຮັບຮອງໂດຍຄະນະກຳມະການສາກົນທາງດ້ານອານຸສອນສະຖານ ແລະ ສະຖານທີ່ ໃນປີ 1981.

catchment area survey : ໃນດ້ານບູຮານຄະດີ, ການກວດສອບ, ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວແມ່ນຫຼັກການທີ່ເລັ່ງໃສ່ ຕົວຢ່າງ ເພື່ອເປັນຫຼັກຖານໃຫ້ແກ່ມະນຸດນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ພູມມິສາດ ທີ່ຖືກສົມມຸດໃຫ້ປະສົບຜົນສຳເລັດແກ່ສັງຄົມ ແລະ ກຸ່ມຄົນ. ພື້ນທີ່ Catchment ຂ້ອນຂ້າງຈະໃຫຍ່ກວ່າພື້ນທີ່ຕັ້ງຖິ່ນຖານ ເຊິ່ງຖືກສ້າງໂດຍກຸ່ມຄົນດຽວກັນ. ໂດຍປົກກະຕິ ແລ້ວແມ່ນເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເອກະລັກພິເສດຫຼາຍໆຢ່າງທາງດ້ານພູມມິສາດເຊັ່ນ ພູເຂົາ, ແມ່ນ້ຳ ຫຼື ຝັ່ງທະເລ.

Chenla: ແມ່ນຊື່ທີ່ນັກປະຫວັດສາດຊາວຈີນຕັ້ງໃຫ້ແກ່ການລວມຕົວກັນຕັ້ງແຫ່ງກຳເນີດອັນກວ້າງໃຫຍ່ ແລະ ຫມັ້ນຄົງ ຂອງອານາຈັກທີ່ຕັ້ງຢູ່ເຂດຕອນກາງຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ ໃນລະຫວ່າງສັດຕະວັດທີ 2-9. ການລວມກຸ່ມນ້ອຍໆໃນໄລຍະ ທຳອິດນີ້ໄດ້ກາຍເປັນຫຼັກຖານທຳອິດຂອງການລວມຕົວຢູ່ໃນພື້ນທີ່ໃກ້ກັບທົ່ງພຽງຈຳປາສັກ, ຮ່ອງຮອຍຫຼັກຖານທາງດ້ານ ບູຮານຄະດີຂອງ Chenla ປຽບສະເໝີອນອານາຈັກທຳອິດຂອງຂະແມ ແລະ ໄດ້ກາຍເປັນຕົວແບບໃຫ້ແກ່ອານາຈັກ ອັງກໍຂອງຊາວຂະແມ.

Devanika: Name of a king mentioned in the Sanskrit language inscription of “Vat Loung Kau” (K 365), found within the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone and dated to the second half of the 5th century AD. King Devanika was the founder of a “*tirtha*”, dedicated to the Hindu *trimurti* (trinity) of gods – Shiva, Brahma and Vishnu – which was located on the right (west) side of the Mekong River, where later the city of Shresthapura was built. Some scholars (Coedès and Dupont) identified Devanika as a Cham king known by the Chinese historians as Fan Chen tch'eng.

dvarapala: Dvarapala are mythological temple guardians, representations of whom are typically placed on the side of entries and doorways of Hindu temples. Within the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone, one of a pair of two free-standing stone sculptures of dvarapala dating to the 13th century is still standing on the second terrace of the Vat Phou Temple complex, although not in its original position. It continues to be worshipped by the local inhabitants who believe it to be the representation of King Kammantha, the legendary founder of Champasak. In addition, there are a pair of dvarapala carved in relief at the entrance of the main sanctuary of Vat Phou. These date to the 11th century AD. There are also fragments of other dvarapala statues scattered on the ground of the Vat Phou Temple complex.

Geographic Information System (GIS): A set of computer-based tools for collecting, organizing, displaying and analysing spatial (i.e. map) information and data of related attributes in textual, numeric or graphical format. Widely used in the environment sciences, GIS is also a powerful tool for the management of cultural resources, whereby archaeological and other cultural features are related to their contextual social and natural environments. In the Management Plan for the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone, GIS has been used to map and to integrate the management of the various archaeological, social and natural features of the cultural landscape.

geomorphology: The study of the physical features of the earth; of the arrangement and form of the earth's crust; and of the relation between the physical features on the surface and the geological structures beneath.

Devanika : ຊື່ຂອງກະສັດທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ຢູ່ໃນສີລາຈາລິກພາສາສັນສະກຼິດທີ່ພົບເຫັນຢູ່ວັດຫຼວງເກົ່າ (K365) ໃນເຂດພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວໄດ້ກ່າວເຖິງເວລາທີ່ສອງຂອງສັດຕະວັດທີ 5. ກະສັດ Devanika ໄດ້ສ້າງ "tirtha" ເພື່ອອຸທິດໃຫ້ແກ່ເທບພະເຈົ້າທັງສາມຂອງສາດສະໜາຮິນດູ: ພະຊີວະ, ພະວິສະນຸ ແລະ ພະພົມ ໂດຍຕັ້ງຢູ່ທາງຝັ່ງຂວາ (ຕາເວັນຕົກ) ຂອງແມ່ນ້ຳຂອງບ່ອນທີ່ຕໍ່ມາໄດ້ຖືກສ້າງເປັນເມືອງເສດຖາບູຣະ. ຜູ້ຂຽວຊານບາງຄົນ (Coedes ແລະ Dupont) ໄດ້ໃຫ້ທັດສະນະວ່າ Devanika ແມ່ນກະສັດຂອງຈາມ ໂດຍອີງຕາມປະຫວັດສາດຂອງຈີນ Fan Chen tchieng.

dvarapala : ຕາມຕຳນານແມ່ນສະແດງເຖິງຜູ້ປົກປັກຮັກສາວັດວາອາຮາມ ໂດຍປະດິດສະຖານຢູ່ດ້ານຂ້າງຂອງທາງເຂົ້າ ແລະ ປະຕູທາງເຂົ້າວັດຮິນດູ. ໃນເຂດພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກນັ້ນໜຶ່ງໃນສອງຮູບແກະສະຫລັກດ້ວຍຫີນຂອງ dvarapala ຄູ່ໜຶ່ງ ທີ່ຖືກສ້າງຂຶ້ນໃນໄລຍະສັດຕະວັດທີ 13 ຍັງຄົງປະດິດສະຖານໄວ້ຢູ່ເທິງຖ້ານທີ່ສອງຂອງກຸ່ມສະຖານບູຮານວັດພູເຖິງແມ່ນວ່າຈະບໍ່ຢູ່ໃນຈຸດທີ່ຕັ້ງເດີມກໍຕາມແຕ່ກໍຍັງສືບຕໍ່ໄດ້ຮັບການເຄົາລົບບູຊາຈາກຜູ້ທີ່ຢູ່ອາໄສໃນທ້ອງຖິ່ນທີ່ເຊື່ອຖືວ່າເປັນຕົວແທນຂອງພະຍາກຳມະທາ ຕາມເທບນິຍາຍຂອງຈຳປາສັກ, ນອກນັ້ນຍັງມີຮູບແກະສະຫລັກພາບນູນຢູ່ທາງເຂົ້າຂອງວິຫານວັດພູ ທີ່ນອນຢູ່ໃນສັດຕະວັດທີ 11 ພ້ອມທັງສິ້ນສ່ວນຂອງຮູບແກະສະຫລັກ dvarapala ອື່ນໆອີກຢ່າງຢາຍຢູ່ຕາມພື້ນດິນຂອງກຸ່ມສະຖານບູຮານວັດພູ.

Geographic Information System (GIS): ແມ່ນອຸປະກອນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຄອມພິວເຕີ ເພື່ອຮວບຮວມ,ຈັດຕັ້ງ, ເຜີຍແຜ່ ແລະ ວິເຄາະກ່ຽວກັບຊ່ອງຫວ່າງໃນການເຊື່ອມໂຍງຄຸນລັກສະນະຂອງຂ່າວສານ ແລະ ຂໍ້ມູນໃນຕົ້ນສະບັບ, ໂດຍມີນ້ຳເບີ ແລະ ຮູບແບບທີ່ຊັດເຈນ ເຊິ່ງໄດ້ຮັບການນຳໃຊ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນວຽກງານສຶກສາສະພາບແວດລ້ອມ. GIS ຍັງເປັນອຸປະກອນທີ່ສຳຄັນສຳລັບການຄຸ້ມຄອງຊັບສົມບັດທາງດ້ານວັດທະນະທຳ,ເປັນຫຍັງບູຮານຄະດີ ແລະ ເອກະລັກສະເພາະທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ທີ່ມະນຸດສ້າງຂຶ້ນຈຶ່ງກ່ຽວພັນກັບການອະທິບາຍເຖິງສັງຄົມ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມທາງທຳມະຊາດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຢູ່ໃນແຜນການຄຸ້ມຄອງພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກ, GIS ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການສ້າງແຜນທີ່ຮວບຮວມວຽກງານການຄຸ້ມຄອງບັນດາບູຮານຄະດີ, ສັງຄົມ ແລະ ເອກະລັກພິເສດທາງທຳມະຊາດຂອງພື້ນທີ່ວັດທະນະທຳ.

geomorphology: ການສຶກສາກ່ຽວກັບລັກສະນະການປະກອບສ້າງຂອງດິນ, ການປ່ຽນແປງ ແລະ ຮູບຮ່າງດ້ານນອກຂອງດິນ, ການພົວພັນລະຫວ່າງລັກສະນະການປະກອບສ້າງ ແລະ ໂຄງສ້າງບູຮານຄະດີທີ່ຢູ່ພື້ນດິນ.

geophysical prospecting: In archaeology, geophysical prospecting is a method of taking measurements of underground physical features over an area with the objective of mapping and learning about various physical properties of the buried cultural remains within their stratigraphic context. The most common techniques are: resistivity measurements, magnetic measurements and geo-radar. Geophysical prospecting is a non-destructive method of studying archaeology because it does not involve excavation which can destroy the context of the buried features. Geophysical prospecting has been used extensively within the Chamapsak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone to identify still-buried features and to determine the extent of the area which needs to be protected for future archaeological research.

gopura: A term applied in Khmer architecture for the elaborately carved gateway(s) leading into temple compounds and sanctuary enclosures.

HATCH: The acronym for Heritage Awareness Through Community Outreach, a programme established to involve the local inhabitants of Champasak in activities to preserve and develop the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone.

Kailasha: According to Hindu belief, the mountain retreat of the Hindu god Shiva when he was a young ascetic. In the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone, Phou Kao Mountain is associated with the mythological Mt. Kailasha.

Khmer: The name of a culture group which emerged in the 2nd - 5th centuries AD in mainland Southeast Asia, apparently in the vicinity of the confluence of the Mekong and Mun rivers near present day Champasak and elsewhere along the lower middle reaches of the Mekong River. The name of this culture derives from that of the language spoken by its members, who presumably shared a common ethnic origin. By the 9th century, the various "kingdoms" established by the Khmer were amalgamated into one unified political structure, referred to as the Khmer Empire, with its capital city (usually) located at or in the vicinity of Angkor on the northeast shore of the Tonle Sap Lake in present-day Cambodia.

geophysical prospecting: ໃນດ້ານບູຮານຄະດີແລ້ວ geophysical prospecting ແມ່ນວິທີການວັດແທກຊາກວັດຖຸທີ່ຢູ່ໃຕ້ດິນທີ່ນອນຢູ່ໃນພື້ນທີ່ ເພື່ອຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການສ້າງແຜນທີ່ ແລະ ການສຶກສາກ່ຽວກັບຄຸນສັກສະນະຂອງວັດຖຸສະນິດຕ່າງໆ ທີ່ຢູ່ຮ່ວມກັບຊາກສະຫລັກຫັກພັງທາງວັດທະນະທຳ ດ້ວຍການແຍກຊັ້ນດິນ. ເຕັກນິກທີ່ໃຊ້ໂດຍປົກກະຕິທົ່ວໄປແລ້ວແມ່ນ: ການວັດແທກອັດຕາສ່ວນຄວາມເຂັ້ມຂອງໄຟຟ້າກັບພື້ນທີ່ ໂດຍຜ່ານທາງຂວາງ, ການວັດແທກດ້ວຍສະໜາມແມ່ເຫລັກ ແລະ geo-radar. Geophysical prospecting ແມ່ນວິທີການທີ່ບໍ່ແຕະຕ້ອງເຖິງການສຶກສາທາງດ້ານບູຮານຄະດີເພາະບໍ່ໄດ້ລວມເຖິງການຂຸດຄົ້ນ ເຊິ່ງຈະເປັນການທຳລາຍສະພາບນິເວດວິທະຍາຊາກທີ່ຖືກຜັງຢູ່. geophysical prospecting ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກ ເພື່ອຈຳແນກບັນດາຊາກສະຫລັກຫັກພັງທີ່ຍັງຖືກຜັງຢູ່ໃນພື້ນດິນ ແລະ ກຳນົດການຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ທີ່ມີຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການໃຫ້ມີການປົກປັກຮັກສາ ເພື່ອດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າທາງດ້ານບູຮານຄະດີໃນອະນາຄົດ.

gopura: ການປະຍຸກທາງດ້ານສະຖາປັດຕະຍະກຳຂອງຂະແມ ໃນການສ້າງທາງເຂົ້າທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດຂອງບໍລິເວນວັດ ແລະ ວິຫານຢ່າງປາມິດ.

HATCH: ຫຍ້ມາຈາກພະຍັນສະນະຕົວທຳອິດຂອງ Heritage Awareness Through Community Outreach, ເປັນໂຄງການທີ່ໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກຄະນະກຳມະການປະສານງານແຫ່ງຊາດເພື່ອວັດພູ ແລະ ອົງການ UNESCO ໃນປີ 1997 ເຊິ່ງກ່ຽວພັນກັບກິດຈະກຳການເຄື່ອນໄຫວຂອງຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ໃນຈຳປາສັກເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກ.

Kailasha: ອີງຕາມຄວາມເຊື່ອຖືຂອງຮິນດູ, ແມ່ນພູເຂົາເຊິ່ງເປັນບ່ອນບຳເພັນສິນຂອງພະຊີວະໃນເວລາຍັງໜຸ່ມ. ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ເຂດປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກ, ພູເກົ້າແມ່ນມີຄວາມກ່ຽວພັນກັບເລື່ອງລາວຂອງ Mt. Kailasha.

Khmer: ແມ່ນຊື່ຂອງກຸ່ມວັດທະນະທຳທີ່ປະກົດຂຶ້ນໃນສັດຕະວັດທີ 2-5 ຢູ່ໃນຜືນແຜ່ນດິນອັນກວ້າງໃຫຍ່ຂອງອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້. ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ບໍລິເວນແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ແມ່ນ້ຳມູນໄຫຼມາຄົບກັນ ເຊິ່ງຢູ່ໃກ້ກັບຈຳປາສັກໃນປະຈຸບັນ ແລະ ລຽບຕາມພື້ນທີ່ຕໍ່ແຫ່ງອື່ນໆອີກຂອງແມ່ນ້ຳຂອງຕອນກາງ. ເຊິ່ງຊື່ຂອງວັດທະນະທຳນີ້ແມ່ນໄດ້ມາຈາກພາສາເວົ້າຂອງເຂົາເຈົ້າໃນໄລຍະນັ້ນເອງ, ສັນນິຖານວ່າເປັນຊົນເຜົ່າດັ້ງເດີມ. ໃນສັດຕະວັດທີ 9 ອານາຈັກຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍທີ່ຖືກສະຖາປະນາຂຶ້ນໂດຍຂະແມໄດ້ຖືກຮວບຮວມເຂົ້າຢູ່ໃນໂຄງຮ່າງການປົກຄອງອັນດຽວກັນໂດຍມີທີ່ຕັ້ງຂອງນະຄອນຫຼວງຢູ່ອ້າງກໍ ຫຼື ບໍລິເວນໃກ້ຄຽງອ້າງກໍ ເຊິ່ງຢູ່ທາງດ້ານຕາເວັນອອກສຽງເໜືອຂອງທະເລສາບທີ່ເອີ້ນວ່າໜອງ Tonlesap ທີ່ກຳປູເຈຍ ໃນປະຈຸບັນ.

Koh Ker style: One of several, chronologically-ordered styles of Khmer art, which are based on and named after principal monuments built in the capital city. These classifications have general – although not absolute – applicability through the Khmer Empire as temporal markers of art style and techniques in monument construction. The Koh Ker style, which takes its name from the site of the capital city of the time, Koh Ker, located near Angkor, dates from the early middle of the 10th century AD and is characterized architecturally by an elongated, increasingly hierarchical layout of concentric or nearly-concentric enclosures often located on a slope and incorporating the summit of the hill as the apex of the monument itself. The major renovation of Vat Phou which was undertaken in the 10th and 11th centuries was based on the typical Koh Ker style architectural layout.

Kurukshetra: In the Indian epic, the Mahabharata, Kurukshetra refers to a “holy land”. Kurukshetra was the name given by King Devanika to the tirtha founded on the right (west) side of the Mekong River where later the city of Shrestrapura was built.

laterite: A soil type of sedimentary formation, predominantly composed of heavily weathered clay minerals and rich in iron. Lateritic soils tend to be ancient soils with long exposure to water leaching, typical of tropical monsoon environments, during which process the softer kaolinite clay minerals are washed away, giving the soil a porous, vesicular appearance. When exposed to air for extended periods, lateritic soils harden and can be cut into blocks for building purposes. Because of the long crystalline structure of iron, which gives it its typically reddish colour, laterite is a very strong, if brittle, building material, which because of its porosity is also relatively lightweight. Laterite was used extensively throughout Southeast Asia for monumental construction before, during and after the Khmer Empire period. In the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone most ancient constructions have a large proportion of laterite in their bases, cores and walls.

Kor Ker style: ແມ່ນເຫດການໜຶ່ງໃນຫຼາຍໆເຫດການຂອງຮູບແບບສິລະປະຂະແມ ທີ່ໄດ້ກາຍເປັນພື້ນຖານ ແລະ ຊື່ພາຍຫຼັງການກໍ່ສ້າງອາຄານຫຼັງທຳອິດ ໃນນະຄອນຫຼວງ, ໃນ Kor Ker ທີ່ໃກ້ກັບອັງກໍ. ການຈັດແບ່ງອອກເປັນປະເພດຕ່າງໆນີ້ ແມ່ນມີຢູ່ທົ່ວໄປໃນຖານະທີ່ເປັນສັນຍາລັກຂອງຮູບແບບທາງດ້ານສິລະປະ ແລະ ກຳມະວິທີໃນການກໍ່ສ້າງອາຄານເຖິງແມ່ນວ່າຈະບໍ່ສົມບູນ-ບໍ່ເໝາະສົມກັບທຸກທິນແຫ່ງໃນອານາຈັກຂະແມກໍຕາມ.ຮູບແບບ Kor Ker ໄດ້ປະກົດຂຶ້ນໃນຍຸກເລີ້ມຕົ້ນຂອງກາງສັດຕະວັດທີ 10 ໂດຍມີສັນຍາລັກທາງສະຖາປັດຕະຍະກຳ ຄື ການຂະຫຍາຍແຜນງານຂອງການລວມສູນໃຫ້ເພີ່ມຫຼາຍຂຶ້ນໂດຍຕັ້ງຢູ່ອ້ອມຮອບຈຸດສູນລວມ ຫຼື ໃກ້ໆກັບຈຸດສູນລວມ. ທີ່ຕັ້ງຫຼາຍໆແຫ່ງຈະຕັ້ງຢູ່ພື້ນທີ່ລາດອຽງ ແລະ ລວມຕົວກັນເປັນຈຸດສູງຄ້າຍກັບເນີນພູ ໂດຍມີຈອມເຊິ່ງປຽບສະເໝີອັນດັ່ງພູເຂົາ. ການປະຕິສັງຂອນວັດພູໄດ້ດຳເນີນໃນສັດຕະວັດທີ 10 ແລະ 11 ໂດຍມີວິຫານທີ່ເປັນເອກະລັກຂອງຮູບແບບ Kor Ker.

Kurukshestra: ອີງຕາມເຄົ້າໂຄງເລື່ອງໃນອິນເດຍ, the Mahabharata, Kurukshestra ແມ່ນກ່າວເຖິງ "ດິນແຂດນທີ່ສັກສິດ". Kurukshestra ແມ່ນຊື່ທີ່ກະສັດ Devanika ຕັ້ງໃຫ້ແກ່ tirtha ທີ່ພົບຢູ່ທາງຝັ່ງຂວາ(ຕາເວັນຕົກ)ຂອງ ແມ່ນ້ຳຂອງ ບ່ອນທີ່ຕໍ່ມາໄດ້ຖືກສ້າງໃຫ້ເປັນເມືອງເສດຖາປູລະ.

laterite: ແມ່ນດິນຊະນິດໜຶ່ງທີ່ເກີດຈາກການທັບຖົມຂອງຕະກອນ ປະກອບດ້ວຍແຮ່ທາດດິນຫນຽວ ແລະ ອຸດົມໄປດ້ວຍທາດເຫຼັກ. Laterite ເປັນດິນໃນສະໄຫມບູຮານທີ່ຖືກນຳສະລ້າງມາເປັນເວລາດົນນານ, ເປັນເອກະລັກທາງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ບົ່ງບອກເຖິງລົມມໍລະສຸມເຂດຮ້ອນໃນໄລຍະການປະກອບສ້າງຂອງທາດດິນຫນຽວຖືກສະລ້າງໄປນັ້ນໄດ້ເຮັດໃຫ້ດິນດັ່ງກ່າວເຕັມໄປດ້ວຍຮູ, ຮູບຮ່າງພາຍນອກເປັນກ້ອນນ້ອຍໆ, ເມື່ອຖືກອາກາດດິນຈະເຮັດໃຫ້ Laterite ແຂງ ແລະ ສາມາດຕັດເປັນກ້ອນ ເພື່ອໃຊ້ເຂົ້າໃນການກໍ່ສ້າງອາຄານໄດ້ ເນື່ອງຈາກວ່າແຮ່ທາດເຫຼັກທີ່ມີຢູ່ໃນສ່ວນປະກອບນັ້ນໄດ້ເຮັດໃຫ້ມັນມີສີທີ່ຂ້ອນຂ້າງແດງ. Laterite ມີຄວາມທົນທານ ແຕ່ເປັນວັດສະດຸທີ່ຜ່ອຍ, ເນື່ອງຈາກມັນມີລັກສະນະເປັນຮູສະນັ້ນຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມັນນຳໜັກເບົາ. Laterite ຖືກນຳໃຊ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງເຂົ້າໃນວຽກງານການກໍ່ສ້າງອາຄານໃນຂົງເຂດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ມາກ່ອນ, ໃນຍຸກສະໄຫມອານາຈັກຂະແມ ແລະ ຍຸກສະໄຫມຫຼັງອານາຈັກຂະແມ. ໃນພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກໂຄງສ້າງບູຮານທັງໝົດແມ່ນປະກອບດ້ວຍ laterite ຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍຢູ່ຕາມຮາກຖານ ແລະ ຝາ.

linga: The stylized representation of a phallus, believed to embody the essence and power of the Hindu god Shiva. A natural feature such as a mountain, a hill, a rock or even an ice formation may also be so-interpreted and venerated as the embodiment of the god. Shiva-linga are usually the central cult images associated with the Hindu religion, particularly the worship of the protective and procreative powers embodied by Shiva. In the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone, numerous Shiva-linga have been found in temple sites, in the Mekong River and on Phou Kao Mountain, which itself is interpreted as a natural Shiva-linga.

Lingaparvata: [*linga = symbol of Shiva; parvata = mountain*] A naturally-occurring mountain, hill or peak resembling a linga and worshiped as the god Shiva, especially Phou Kao Mountain within the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone, which is interpreted as the earthly manifestation of Shiva and also, therefore, home of his devotees, many of whom emulate Shiva in his role as a mountain-dwelling ascetic. The Champasak Lingaparvata was a principal site for the worship of the cult of Shiva during the Khmer Empire, and the ancient settlement of Lingapura derived its name from its proximity to the Lingaparvata.

Lingapura: [*linga = symbol of Shiva; pura = city*] Ancient settlement dating from the 9th - 13th centuries AD, known from numerous Khmer inscriptions of the Angkor Period. Archaeological remains which have been identified as belonging to Lingapura are located at the foot of Phou Kao Mountain, 1.5 km to the south of the Vat Phou temple complex, within the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone.

lintel: In architecture, a single block of stone spanning an entrance or doorway supported on either side by an upright pillar. Usually, in the case of Khmer monuments, lintels are richly carved with nature motifs, representations of various gods and heroes and/or scenes from traditional stories and myths. Art historians consider the decoration and iconography of lintels to be definitive in dating a Khmer monument and identifying its specific function.

linga: ແມ່ນການອອກແບບໃຫ້ເປັນຕົວແທນຂອງຮູບແບບອົງຄະທາດ, ຕາມຄວາມເຊື່ອຖືໃນການປະກອບສ້າງທາງດ້ານຮູບຮ່າງ ແລະ ອຳນາດຂອງພະຊີວະ ເທບພະເຈົ້າຂອງຮິນດູ. ເປັນເອກະລັກສະເພາະທາງດ້ານທຳມະຊາດເຊັ່ນ ພູເຂົາ, ໂນນພູ, ກ້ອນຫີນ ຫຼື ສິ່ງທີ່ສ້າງຂຶ້ນດ້ວຍນ້ຳແຂງ ເພື່ອອະທິບາຍ ແລະ ສະແດງເຖິງຄວາມເຄົາລົບນັບຖືທີ່ສະທ້ອນເຖິງເທບພະເຈົ້າ. Shiva-linga ບົກກະຕິແລ້ວເປັນສູນລວມຂອງທັດທິແຫ່ງຄວາມນິກົດທີ່ຖືກຮວບຮວມເຂົ້າຢູ່ໃນສາດສະໜາຮິນດູ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນການສັກກາລະບູຊາ ໃນການບົກປັກສາ ແລະ ການໃຫ້ກຳເນີດພະລັງອຳນາດທີ່ພະຊີວະສະແດງໃຫ້ເຫັນ. ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ບົກປັກຮັກສາມໍລະດົກຈຳປາສັກ Shiva-linga ສ່ວນຫຼວງຫຼາຍແມ່ນຖືກຄົ້ນພົບຢູ່ໃນສະຖານບູຮານ, ໃນແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ພູເກົ້າ ເຊິ່ງເປັນບ່ອນທີ່ທຳມະຊາດໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນ Shiva-linga ດ້ວຍຕົວຂອງມັນເອງ.

Lingaparvata: (Linga = ສັນຍາລັກຂອງພະຊີວະ + parvata = ພູເຂົາ) ການກຳເນີດຂຶ້ນໂດຍທຳມະຊາດຂອງພູເຂົາ, ພູ ຫຼື ຈອມພູ ທີ່ຄ້າຍຄືກັບ Linga ໂດຍໄດ້ຮັບການສັກກາລະບູຊາປຽບສະເໝືອນພະຊີວະໂດຍສະເພາະແມ່ນພູເກົ້າ ແລະ ພື້ນທີ່ບົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກນັ້ນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນກ່ຽວກັບໂລກຂອງພະຊີວະ ອັນປຽບສະເໝືອນບ່ອນບຳເພັນສິນຂອງເພິ່ນ. ເຊິ່ງໄດ້ມີນັກບຳເພັນສິນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍໄດ້ຮຽນເອົາຮູບແບບການບຳເພັນສິນຂອງພະຊີວະ. Lingaparvata ແມ່ນສຖານທີ່ສັກກາລະບູຊາທີ່ມີຄວາມສຳຄັນທີ່ສຸດຂອງລັດທິຊີວະໃນຍຸກສະໄຫມອານາຈັກຂະແມ ແລະ ການຕັ້ງເມືອງບູຮານLingaparvata ກໍ່ແມ່ນກຳເນີດມາຈາກຊື່ທີ່ໄກ້ຄຽງກັບ Lingaparvata ນັ້ນເອງ.

Lingapura: (Linga = ສັນຍາລັກຂອງພະຊີວະ + pura = ຕົວເມືອງ) ການຕັ້ງຖິ່ນຖານບູຮານແຕ່ສັດຕະວັດທີ 9 ຫາ 13, ເຊິ່ງຮູ້ໄດ້ຈາກສື່ລາຈາລຶກຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍຂອງສະໄຫມອັງກໍ. ບັນດາຮ່ອງຮອຍດ້ານບູຮານຄະດີທີ່ຍັງຫຼົງເຫຼືອຢູ່ໄດ້ກາຍເປັນສິ່ງທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມກ່ຽວພັນລະຫວ່າງທີ່ຕັ້ງຂອງເມືອງ Lingapura ທີ່ຢູ່ຕີນພູເກົ້າ, ຫ່າງຈາກກຸ່ມສະຖານບູຮານວັດພູໄປທາງດ້ານໃຕ້ປະມານ 1.5 ກິໂລແມັດ ເຊິ່ງນອນຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ບົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກ.

lintel: ໃນດ້ານສະຖາປັດຕະຍະກຳ, ເປັນກ້ອນຫີນໃຫຍ່ແຜ່ນໜຶ່ງທີ່ຕັ້ງຢູ່ເທິງທາງເຂົ້າ ຫຼື ປະຕູທາງເຂົ້າ ໂດຍມີເສົາຊຸກຢູ່ທັງສອງຂ້າງຕັ້ງຄ້ຳໄວ້. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວແມ່ນມີຢູ່ໃນອາຄານຂອງຂະແມ, lintel ແມ່ນເຕັມໄປດ້ວຍຮູບແກະສະຫຼັກທີ່ກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ດົນບັນດານໃຈຕ່າງໆ ອັນເປັນຕົວແທນຂອງເທບພະເຈົ້າ ແລະ ບັນພະບູລຸດ ຫຼື ເລື້ອງລາວເຫດການກ່ຽວກັບຮີດຄອງພະເພນີ ແລະ ເລື້ອງອະພິນິຫານຕ່າງໆ, ນັກປະຫວັດສາດສິລະປະໄດ້ພະຍາຍາມຄຳນຶງເຖິງການຕົກແຕ່ງ ແລະ ການອະທິບາຍດ້ວຍການສະແດງອອກຜ່ານຮູບພາບຂອງ lintels ເພື່ອເປັນສິ່ງອ້າງອີງເຖິງວັນເວລາຂອງການສ້າງອາຄານ ໂດຍສ້າງເອກະລັກສະເພາະຕົວຂອງມັນເອງ.

Mahendravarman: According to inscriptions, warrior brother of King Bhavavarman and king of Chenla in his own right during the first half of the 7th century AD. Known as Shitrasena before his coronation when he took the name Mahendravarman, Mahendravarman extended the territory of Chenla into the Mun River Valley (in present-day northeast Thailand) where he established several hill-top linga, sacred to Shiva, to commemorate his victories. After Isanavarman's death, Mahendravarman moved the capital of Chenla from Shrestrapura (Champasak) down river to Sambor Prei Kuk (in present-day Cambodia).

mandapa: A term applied in Khmer architecture to an antechamber, a pavilion or porch in front of the main sanctuary of a temple.

Mekong: The Laotian (and Thai) name given to the river which flows through the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone. Translated, the name means Mother Ganges thereby associating the Mekong River with the Ganges River in India and with the heavenly river Ganges (Ganga) of Hindu mythology.

Meso-Cenozoic: A composite term denoting two subsequent eras of geologic time. The Mesozoic Era, from 225 to 65 million years ago, is informally called the "age of reptiles". The Cenozoic Era, the latest era of geologic time, from 65 million years ago to the present, is informally called "age of mammals". Rock formations of the Meso-Cenozoic are characteristically continental sandstones and/or fluvial siltites. The Phou Khao Mountain massif is such a typical formation.

Nandi: [also spelled Nandin] In Hindu mythology, each god is associated with an animal, called the god's *vehicle*. Nandi, which means "the bull", is Shiva's vehicle. A sculpted image of Nandi, usually in a posture of worship or respect, is almost always found in front of a temple dedicated to Shiva. Sometimes this image of Nandi is in a separate building, which in the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone is called Nandi Hall.

Mahendravarman: ຕາມການອ້າງອີງຂອງສິລາຈາລຶກແມ່ນວິລະບຸລຸດທີ່ມີຄວາມກ້າຫານເຊິ່ງເປັນນ້ອງຊາຍຂອງ ກະສັດ Bhavavarman ແລະ ເປັນກະສັດຂອງ Chenla ໃນໄລຍະເຄິ່ງທຳອິດຂອງສັດຕະວັດທີ 7. ອັນເປັນທີ່ຮູ້ ໃນນາມ Shistrasena ກ່ອນທີ່ເພິ່ນຈະເຂົ້າພິທີລາຊາພິເສກ. ຈາກນັ້ນເພິ່ນຈຶ່ງປ່ຽນຊື່ເປັນ Mahendravarman. ກະສັດ Mahendravarman ໄດ້ຂະຫຍາຍອານາຈັກ Chenla ອອກຈົນເຖິງປາກແມ່ນ້ຳມູນ (ປະຈຸບັນຢູ່ພາກຕາເວັນ ອອກສຽງເໜືອຂອງປະເທດໄທ) ບ່ອນທີ່ເພິ່ນໄດ້ສ້າງ linga ຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍຢູ່ເທິງຈອມພູ ເພື່ອເປັນສິ່ງສັກກາລະບູຊາ ແກ່ພະຊີວະ ພ້ອມທັງເປັນການລະນຶກເຖິງໄຊຊະນະຂອງເພິ່ນ. ພາຍຫຼັງກະສັດ Isanavarman ເສຍຊີວິດ, ກະສັດ Mahendravarman ໄດ້ຍ້າຍນະຄອນຫຼວງເສດຖາບູຣະ (ຈຳປາສັກ) ລົງໄປຢູ່ທາງດ້ານໃຕ້ຂອງແມ່ນ້ຳ (ເຊິ່ງຢູ່ໃນ ປະເທດກຳປູເຈຍໃນປະຈຸບັນ).

mandapa: ການປະຍຸກທາງດ້ານສະຖາປັດຕະຍະກຳຂະແມ ໃນການສ້າງຫ້ອງລໍຖາເຊິ່ງຈະເປັນຫ້ອງທີ່ຈະຜ່ານໄປຍັງ ຫ້ອງທີ່ໃຫຍ່ກວ່າຫ້ອງນອກສຳລັບລໍຖ້າ, ຫໍຄອຍ ຫຼື ລະບຽງ ທີ່ຢູ່ດ້ານໜ້າຂອງວິຫານ ທີ່ສຳຄັນໃນວັດ.

Mekong: ຊື່ທີ່ເອີ້ນໂດຍຄົນລາວ (ແລະ ຄົນໄທ) ທີ່ຕັ້ງໃຫ້ແກ່ແມ່ນ້ຳທີ່ໄຫຼຜ່ານພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານ ວັດທະນະທຳຈຳປາສັກ. ມີຄວາມໝາຍວ່າ Mother Ganges. ສະນັ້ນແມ່ນ້ຳຂອງຈຶ່ງມີຄວາມກ່ຽວພັນກັບແມ່ນ້ຳ Gange ໃນປະເທດອິນເດຍ ແລະ ກ່ຽວພັນກັບແມ່ນ້ຳແຫ່ງສະຫວັນ Ganges (Ganga) ທີ່ຢູ່ໃນຈິດສຳນຶກຂອງຮິນດູ.

Meso-Cenozoic: ໄລຍະການປະກອບສ້າງທາງດ້ານທໍລະນີສາດທີ່ເປັນສັນຍາລັກຂອງສອງຍຸກສະໄຫມສຸດທ້າຍ. ຍຸກສະໄຫມ The Mesozoic ເລີ່ມແຕ່ 225 ຫາ 65 ລ້ານປີກ່ອນ, ເອີ້ນວ່າ "ຍຸກສະໄຫມສັດເລືອຄານ" ຍຸກສະໄຫມ The Cenozoic ແມ່ນຍຸກສຸດທ້າຍຂອງດ້ານທໍລະນີສາດ, ເລີ່ມແຕ່ 65 ລ້ານປີກ່ອນຈົນເຖິງປະຈຸບັນເອີ້ນວ່າ "ຍຸກສະ ໄຫມສັດລ້ຽງລູກດ້ວຍນົມ" ການກໍ່ຕົວຂອງ Meso-Cenozoic ແມ່ນລັກສະນະພິເສດຂອງການແຍກຕົວອອກຂອງ ຫີນຈາຍ ແລະ/ຫຼື ຕະກອນທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນນ້ຳ. ຈອມພູເກົ້າກໍ່ແມ່ນຕົວຢ່າງໜຶ່ງຂອງການປະກອບສ້າງດັ່ງກ່າວ.

Nandi: (ສະກົດວ່າ Nandin ກໍ່ໄດ້) ໃນຈິດສຳນຶກຂອງຮິນດູ, ເທບພະເຈົ້າທຸກໆອົງແມ່ນມີຄວາມກ່ຽວພັນກັບສັດ ເຊິ່ງ ເອີ້ນວ່າພາຫະນະຂອງເທບພະເຈົ້າ. Nandi ມີຄວາມໝາຍວ່າ " ງົວຜູ້ ", ເປັນພາຫະນະຂອງພະຊີວະ, ຮູບແກະສະຫຼັກ Nandi ປົກກະຕິແລ້ວແມ່ນຢູ່ໃນກິລິຍາບົດຂອງການສັກກາລະບູຊາ ຫຼື ເປັນທີ່ເຄົາລົບນັບຖື. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ແມ່ນມັກພົບເຫັນຢູ່ທາງດ້ານໜ້າຂອງວັດທີ່ອຸທິດໃຫ້ແກ່ພະຊີວະ. ບາງຄັ້ງຮູບຈຳລອງ Nandi ນີ້ກໍ່ໄດ້ຖືກແຍກອອກ ເປັນອາຄານໜຶ່ງຕ່າງຫາກ ເຊັ່ນໃນພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກເອີ້ນວ່າໂຮງງົວ.

NIMCC: National Inter-Ministerial Co-ordinating Committee for Vat Phou. The NIMCC is comprised of members from different ministries relevant to the preservation and development of the site, such as the Ministry of Information and Culture, the Ministry of Finance, the Ministry of Agriculture and Forestry, the Ministry of Education, the Ministry of Communication, Transport, Post and Construction and the National Tourism Authority.

pediment: In architecture, the decorative triangular vertical face above a lintel, portico or other entrance.

pediplane: A low, nearly featureless, gently undulating land surface of considerable area, which presumably has been produced by the processes of long-continued, mass-wasting sheetwash and stream erosion almost to base level in the penultimate stage of a humid, fluvial geomorphic cycle. The Champasak Plain shows characteristics typical of a pediplane.

photogrammetry: A photographic technique used to produce accurate measured drawings of architectural and archaeological features. Using this technique, detailed and complete photographic documentation of a structure or set of features is compiled and corrected for visual distortion. From these photographs, detailed and accurate measurements are taken to correct architectural drawings produced by traditional methods of survey. Using this method, complete, detailed and technically accurate documentation of a structure or complex of features may be assembled and used to guide accurate restoration and/or anastylosis.

Phou Kao: The principal mountain of the Champasak Plain, identified with the mythological Mt. Kailasha, retreat of the Hindu god Shiva. In front of and on the slopes of Phou Kao Mountain are found most of the major monuments and other archaeological features associated with the ancient settlement of the area.

NIMCC: ຄະນະກຳມະການປະສານງານແຫ່ງຊາດສຳລັບວັດພູ, ປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກທີ່ມາຈາກຫຼາຍກະຊວງທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາສະຖານທີ່ ເຊັ່ນ ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ, ກະຊວງການເງິນ, ກະຊວງສຶກສາ, ກະຊວງຄົມມະນາຄົມ ຂົນສົ່ງ ໄປສະນີ ແລະ ກໍ່ສ້າງ, ອົງການທ່ອງທ່ຽວແຫ່ງຊາດ, ສະຖາບັນວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

pediment: ໃນດ້ານສະຖາປັດຕະຍະກຳ, ເປັນຮູບສາມແຈ, ໃຊ້ຕົກແຕ່ງ ໂດຍຕັ້ງຢູ່ດ້ານໜ້າເທິງຫັບຫຼັງ, ຫຼັງຄາລະບຽງ ຫຼື ທາງເຂົ້າອື່ນໆ.

peneplane: ບ່ອນທີ່ຕ່ຳ, ບໍ່ມີລັກສະນະພິເສດທີ່ໃກ້ຄຽງ, ພື້ນພົວຂອງດິນມີລັກສະນະເປັນຄືນ ເຊິ່ງສັນນິຖານວ່າເກີດຈາກຂະບວນວິວັດທະນາການທີ່ຍາວນານຂອງການຊະລ້າງ ແລະ ການເຊາະເຈື່ອນຂອງສາຍນ້ຳ ຈົນເກືອບເຖິງຮາກຖານຂັ້ນສຸດທ້າຍຂອງຄວາມຊຸ່ມເຊິ່ງເປັນວົງວຽນທາງດ້ານທໍລະນີສາດທີ່ເກີດຂຶ້ນກັບແມ່ນ້ຳ. ທົ່ງພຽງຈຳປາສັກໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຕົວຢ່າງຂອງ peneplanate.

photogrammetry: ເຕັກນິກການສຳຫຼວດທີ່ນຳໃຊ້ລາຍລະອຽດ ແລະ ເອກະສານທາງດ້ານພາບຖ່າຍທີ່ສົມບູນຂອງໂຄງສ້າງ ຫຼື ລັກສະນະສະເພາະ ເພື່ອດັດແກ້ສິ່ງທີ່ບົດເບືອນສາຍຕາ ແລະ ຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການວັດແທກຢ່າງຖືກຕ້ອງ. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານນີ້ຍັງສາມາດນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານການແຕ້ມຮູບທາງດ້ານສະຖາປັດຕະຍະກຳ ຂອງການສຳຫຼວດແບບດັ້ງເດີມໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ລາຍລະອຽດ ແລະ ກຳມະວິທີອັນຖືກຕ້ອງຂອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານໂດຍທົ່ວໄປທີ່ໄດ້ຈາກ photogrammetry ສາມາດໃຊ້ແນະນຳໃຫ້ແກ່ການບູລະນະ ຫຼື ງານວິໃຈໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງຊັດເຈນ.

Phou Kao: ແມ່ນພູເຂົາທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດໃນທົ່ງພຽງຈຳປາສັກ, ເປັນເອກະລັກທີ່ມີເລື້ອງລາວກ່ຽວພັນກັບ Mt.Kailasha ເຊິ່ງເປັນບ່ອນບຳເພັນສິນຂອງພະຊີວະ. ຢູ່ດ້ານໜ້າ ແລະ ເທິງຈ້າຍພູເກົ້ານີ້ ໄດ້ພົບເຫັນອາຄານທີ່ຫຍິ່ງໃຫຍ່ ພ້ອມທັງຮ່ອງຮອຍທາງດ້ານບູຮານຄະດີ ທີ່ມີຄວາມກ່ຽວພັນກັບພື້ນທີ່ຂອງການຕັ້ງຖິ່ນຖານຂອງຊຸມຊົນບູຮານ.

Plio-Pleistocene: A composite term including two subsequent epochs of geologic time: the Pliocene Epoch, from 5 to 1.8 million years ago, and the Pleistocene Epoch, from 1.8 million years to 10,000 years ago. Rock formations of the Plio-Pleistocene are found to the east of the Mekong River and consist of basaltic lava overlain with laterite deposits.

pyroclastic rocks: Solid material of whatever size (from ashes to blocks), explosively ejected from a volcanic vent. The basaltic lava of the area to the east of the Mekong River are typical pyroclastic rocks.

Rudrani: The *shakti*, or one of the many female forms of the Hindu god Shiva, sometimes referred to as his “wife” or “consort”. Within the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone, at Tomo Temple, an inscription was found dated to 889 AD which refers to a monastery that was dedicated to Rudrani.

sangha: The community of Buddhist monks.

Sanskrit: An ancient Indian language and script, often used throughout South and Southeast Asia for Hindu or Buddhist religious writing and inscriptions on stone, and used during the Khmer Empire for official and historical texts. Numerous stone inscriptions in Sanskrit of both religious and official content have been found in the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone.

shakti: The Sanskrit-language term for the female form of a Hindu god; also referred to as the god’s “wife” or “consort”. Rudrani is the *shakti* of Shiva.

Plio-Pleistocene: ໄລຍະການປະກອບສ້າງທາງດ້ານທໍລະນີສາດທີ່ລວມເອົາສອງຍຸກສະໄຫມສຸດທ້າຍ: ຍຸກສະໄຫມ the Pliocen ເລີ້ມແຕ່ 5 ຫາ 1,8 ລ້ານປີກ່ອນ, ຍຸກສະໄຫມ Pleistocene ເລີ້ມແຕ່ 1,8 ລ້ານປີຫາ 10.000 ປີກ່ອນຈົນເຖິງປະຈຸບັນຮູບແບບກ້ອນຫີນຂອງ Plio-Pleistocene ແມ່ນໄດ້ພົບເຫັນຢູ່ຕາຝັ່ງດ້ານຕາເວັນອອກຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ ເຊິ່ງ ປະກອບດ້ວຍຫີນພູເຂົາໄຟສີເຂັ້ມ ແລະ ມີຫີນເຂົ້າຈີ່ທັບຖົມຢູ່.

pyroclastic rocks: ວັດຖຸແຂງທຸກໆຂະໜາດ (ເລີ້ມແຕ່ຂັ້ນເທົ່າຈົນເຖິງກ້ອນຫີນ) ທີ່ໃຊ້ເພື່ອອະທິບາຍເຖິງຄວາມຫມາຍລວມຂອງສິ່ງທີ່ມາຈາກປ່ອງຂອງພູເຂົາໄຟ. The basaltic lava ທີ່ຢູ່ພື້ນທີ່ດ້ານຕາເວັນອອກຂອງແມ່ນ້ຳຂອງປະກອບດ້ວຍຫີນແຫ່ທີ່ເປັນສັນຍາລັກຈາກພູເຂົາໄຟ

Rudrani: ແມ່ນ shakti ຫຼື ແມ່ນຮູບແບບໜຶ່ງຂອງພະຊີວະໃນຮູບຮ່າງຂອງເພດຍິງ, ບາງຄັ້ງຍັງສະແດງເຖິງ "ພັນລະຍາ" ຫຼື "ຄູ່ສົມລົດ" ຂອງພະຊີວະ. ໃນເຂດພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທໍາຈໍາປາສັກ ສີລາຈາລຶກທີ່ພົບເຫັນຢູ່ວັດໂຕະໂມະ ທີ່ຢູ່ໃນປີ 889 ໄດ້ກ່າວເຖິງສະຖານທີ່ສັກສິດທີ່ອຸທິດໃຫ້ແກ່ Rudrani.

sangha: ສັງຄົມພະສົງຂອງສາດສະໜາພຸດ.

Sanskrit: ພາສາ ແລະ ແບບຕົວໜັງສືຂອງອິນເດຍບູຮານ, ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ທົ່ວທຸກຫີນທຸກແຫ່ງໃນອາຊີໃຕ້ ແລະ ອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້. ໃຊ້ສໍາລັບຂຽນ ແລະ ບັນທຶກໃສ່ແຜ່ນຫີນຂອງສາດສະໜາຮິນດູ ແລະ ສາດສະໜາພຸດ ໃນຍຸກສະໄຫມຂະແມ, ໃຊ້ສໍາລັບທາງການ ແລ ບົດທີ່ກ່ຽວກັບເຫດການປະຫວັດສາດ. ແຜ່ນຫີນສີລາຈາລຶກຈໍານວນຫຼວງຫຼາຍ ທີ່ເປັນພາສາ Sanskrit ຂອງທັງສອງສາດສະໜາ ທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນກ່ຽວກັບທາງການແມ່ນໄດ້ພົບເຫັນຢູ່ໃນພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທໍາຈໍາປາສັກ.

shakti: ພາສາສັນສະກິດໃຊ້ບົ່ງບອກເຖິງເທບພະເຈົ້າທີ່ຢູ່ໃນຮູບຮ່າງຂອງເພດຍິງ; ນອກນັ້ນຍັງໃຊ້ເພື່ອສະແດງເຖິງພັນລະຍາ ຫຼື ຄູ່ສົມລົດຂອງເທບພະເຈົ້າ, Rudrani ແມ່ນຄູ່ສົມລົດຂອງພະຊີວະ.

Shiva: [also spelled Siva] One of the oldest and most important of the Hindu gods, associated with natural forces of both destruction and creation. Along with Brahma and Vishnu, Shiva forms part of the central *trimurti* (trinity) of Hindu gods where he embodies the active, ever-changing elements of the universe and the non-ending, all-encompassing circle of life, death and rebirth. Shiva has many honorific names (vocables) and takes many forms including that of Rudra (Bhava), God of Winds; and Parvata, Lord of the Mountain, both of which had special significance for the ancient inhabitants of the Champasak Plain and apparently had cults devoted to them at Phou Kao Mountain prior to and during the Khmer Empire. However, it is as Bhadreshvara that Shiva was principally known during ancient times in the Champasak area and it is to Shiva in this form that the main sanctuary at Vat Phou is dedicated. Shiva is also represented in various female forms, called *shakti*, thereby completing the god's embodiment of all the forces of nature. In the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone, Tomo Temple is dedicated to Shiva's *shakti*, Rudrani.

Shrestrapura: [lit. The City of King Shrestravarman, alt. Shrestra = Shvara = *Shiva* + pura = *city*] The earliest known ancient settlement within the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone dating from the 5th to the 7th centuries AD. The ruins of this ancient settlement are located along the banks of the Mekong River and have been identified as the ancient capital of the early Khmer kingdom known as Chenla.

Shrestravarman: (also spelled: Sreshthavarman) According to inscriptions, the founder of the first ruling dynasty of Chenla, who reigned sometime in or before the 5th century AD and whose name was taken as the name of the capital city Shrestrapura (lit. City of King Shrestravarman), the archaeological remains of which are located in the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone. Shrestravarman is reputed to be the son of Shrutavarman, the first King of Kambuja (Cambodia). The long-lived dynasty founded by Shrestravarman was replaced by Bhavavarman in the 6th century AD.

Shiva: (ສະກົດວ່າ Siva ກໍ່ໄດ້) ເທບພະເຈົ້າທີ່ສຳຄັນ ແລະ ເກົ້າແກ່ຂອງຮິນດູ, ມີການພົວພັນກັບພະລັງອຳນາດທາງທຳມະຊາດຂອງການທຳລາຍ ແລະ ການສ້າງສັນ. ຢູ່ລະຫວ່າງກາງພະພົມ ແລະ ພະວິສະນຸ. ຕາມຮູບແບບຂອງເທບພະເຈົ້າທັງສາມຂອງຮິນດູໃນເມື່ອກ່ອນ. ເພິ່ນປະກົດໃນຮູບແບບການເຄື່ອນໄຫວຕ່າງໆ ທີ່ເປັນການປ່ຽນແປງທາດແທ້ຂອງຈັກກະວານຢູ່ສະເໝີ, ການບໍ່ສິ້ນສຸດ ລວມທັງວົງວຽນຂອງຊີວິດທັງຫມົດ, ການຕາຍ ແລະ ການເກີດໃໝ່. Shiva ແມ່ນມີຫຼາຍຊື່ (ຊື່) ແລະ ຫຼາຍຮູບຮ່າງ ລວມທັງ Rudra (Bhava), ເທບພະເຈົ້າແຫ່ງລົມ ແລະ Parvata ເທບພະເຈົ້າແຫ່ງຂຸນເຂົາ ສິ່ງທັງຫມົດເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ກາຍເປັນເອກະລັກທີ່ສຳຄັນຂອງທັງພຽງຈຳປາສັກ ແລະ ສະແດງເຖິງລັດທິແຫ່ງຄວາມເສຍສະຫຼະຂອງເຂົາເຈົ້າໃນເມື່ອກ່ອນຢ່າງຈະແຈ້ງທີ່ສຸດຕະຫຼອດໄລຍະຍຸກສະໃຫມອານາຈັກຂະແມ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ Bhadrashvara ແມ່ນປຽບສະເໝີອັນຕົວແທນພະຊີວະເຊິ່ງໄດ້ກາຍເປັນທີ່ຮັບຮູ້ໃນພື້ນທີ່ຈຳປາສັກຂອງໄລຍະສະໃຫມບູຮານໂດຍມີວິຫານທີ່ສຳຄັນຢູ່ວັດພູສ້າງເພື່ອອຸທິດໃຫ້ແກ່ພະຊີວະ. ຮູບແບບຂອງ Shiva ຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍຍັງຖືກສະແດງໂດຍຜ່ານຮູບຮ່າງຂອງເພດຍິງ, ເອີ້ນວ່າ shakti ໂດຍການສ້າງຮູບສະແດງໃຫ້ເປັນຮູບຮ່າງຂອງເພິ່ນກັບພະລັງອຳນາດທາງທຳມະຊາດທັງຫມົດໄດ້ຢ່າງສົມບູນ. ວັດໂຕະໂມະທີ່ຢູ່ໃນພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກແມ່ນສ້າງເພື່ອອຸທິດໃຫ້ແກ່ Shakti, Rudrani ຂອງພະຊີວະ.

Shrestrapura: (ເມືອງຂອງກະສັດ Shrestravarman, ແປຕາມໂຕ Shrestra = Shvara = Shiva + pura = ເມືອງ) ການຕັ້ງຖິ່ນຖານຊຸມຊົນບູຮານທີ່ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ແຫ່ງທຳອິດໃນເຂດພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກ ໂດຍເລີ້ມຈາກສັດຕະວັດທີ 5 ຫາສັດຕະວັດທີ 7. ຮ່ອງຮອຍທີ່ຍັງຫຼົງເຫຼືອຢູ່ຂອງການຕັ້ງຖິ່ນຖານຊຸມຊົນບູຮານນີ້ ແມ່ນຢູ່ລຽບຕາມແຄມແມ່ນ້ຳຂອງເຊິ່ງໄດ້ກາຍເປັນຫຼັກຖານອັນປຽບສະເໝີອັນນະຄອນຫຼວງບູຮານໃນໄລຍະທຳອິດຂອງ ອານາຈັກຂະແມ ທີ່ຮູ້ກັນວ່າ Chenla.

Shrestravarman: (ສະກົດວ່າ Sreshthavarman ກໍ່ໄດ້) ອົງຕາມສິລາຈາລຶກ, ແມ່ນການປົກຄອງແບບມີກະສັດຄັ້ງທຳອິດຂອງ Chenla, ຜູ້ທີ່ມີອຳນາດໃນບາງຄັ້ງຄາວໃນສັດຕະວັດທີ 5 ຫຼື ກ່ອນສັດຕະວັດທີ 5, ຊື່ນີ້ແມ່ນໄດ້ມາຈາກຊື່ຂອງນະຄອນຫຼວງ Shrestrapura (ເມືອງຂອງກະສັດ Shrestravarman) ເຊິ່ງຍັງມີຮ່ອງຮອຍທີ່ຍັງຫຼົງເຫຼືອຢູ່ທາງດ້ານບູຮານຄະດີຕັ້ງຢູ່ໃນພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກ. Shrestravarman ມີຊື່ສຽງໂດງດັງໃນແງ່ປະຫວັດສາດຈົນກາຍເປັນລູກຊາຍຂອງ Shrutavarman ກະສັດອົງທຳອິດຂອງກຳປູເຈຍ (ກຳປູເຈຍ). ການປົກຄອງແບບມີກະສັດໂດຍ Shreshtravarman ໄດ້ຖືກປ່ຽນແທນໂດຍ Bhavavarman ໃນສັດຕະວັດທີ 6.

stele: A stone slab bearing inscriptions, typically in the case of the ancient Khmer Empire, set upright near a monumental structure and containing information about the structure's builder, financier(s), purpose and date of construction. The Devanika stele, containing a date equivalent to the second half of the 5th century AD, is the oldest written reference to human settlement found in the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone.

tirtha: Sanskrit-language term used to indicate a holy place assumed to be frequented by divinities. According to the Indian epic, the Mahabharata, tirtha are always in some important way connected to sources of water: they can be paths toward rivers, ponds or particular localities along a river.

Tomo: A sanctuary situated on the left (east) bank of the Mekong River known under different local names including "Tomo" or "Thamo", from the small tributary river, Huei Tomo, which flanks the site, and "Oumoung" (meaning an underground cave). According to an inscription dated 889 AD, the temple was built during the reign of King Yasovarman who dedicated the temple monastery to Rudrani, a *shakti* of Shiva. The temple underwent various reconstructions and additions up until the 13th century AD.

vat: [Also spelled wat] General term in the Laotian (and Thai) languages for a Buddhist temple compound. From the Pali/Sanskrit term *vatthu*.

Vat Phou: [vat = temple; phou = mountain, lit. Mountain Temple] Common name for the major religious structure in the Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone, located at the foot of Phou Kao Mountain.

Venice Charter: The common name for the International Charter for the Conservation and Restoration of Monuments and Sites, adopted in 1964, which sets generally accepted international standards for the conservation of monuments.

stale: ແຜນຫີນຫນາບັນຈຸສີລາຈາລິກ, ເປັນຕົ້ນສະບັບຂອງອານາຈັກຂະແມບູຮານ, ຕັ້ງຢູ່ໃກ້ກັບໂຄງສ້າງອາຄານ ແລະ ບັນຈຸຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບຜູ້ກໍ່ສ້າງໂຄງສ້າງ, ຜູ້ຈັດທາທິນ, ວັດຖຸປະສົງ ແລະ ວັນເວລາຂອງການກໍ່ສ້າງ. ສີລາຈາລິກ Devanika ເຊິ່ງພົບເຫັນຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກນັ້ນ ໄດ້ບັນຈຸວັນເວລາທີ່ກ່າວເຖິງເຄິ່ງເວລາທີສອງຂອງສັດຕະວັດທີ 5. ເປັນການບັນທຶກທີ່ອ້າງອີງເຖິງການຕັ້ງຖິ່ນຖານໂດຍມະນຸດ ທີ່ເກົ່າແກ່ທີ່ສຸດໃນເຂດພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກ.

tirtha: ພາສາສັນສະກິດໃຊ້ບົ່ງບອກເຖິງສະຖານທີ່ອັນສັກສິດເຊິ່ງສັນນິຖານວ່າໂດຍປົກກະຕິແລ້ວແມ່ນສາດສະນະສະຖານ. ອີງຕາມບົດກະວີອິນເດຍ, the Mahabharata ປົກກະຕິແລ້ວ tirtha ແມ່ນບາງວິຖີທາງທີ່ສຳຄັນເພື່ອເຊື່ອມຕໍ່ຫາແຫ່ງກຳເນີດຂອງນ້ຳ : ອາດເປັນຫີນທາງໄປຍັງແມ່ນ້ຳ, ຫນອງ ຫຼື ຕັ້ງຢູ່ລຽບຕາມແຄມແມ່ນ້ຳ.

Tomo: ສະຖານທີ່ສັກສິດທີ່ຕັ້ງທາງຝັ່ງຊ້າຍ (ຕາເວັນອອກ) ຂອງແມ່ນ້ຳຂອງເປັນຊື່ຂອງຫ້ວຍນ້ຳນ້ອຍທີ່ຄົນທ້ອງຖິ່ນເອີ້ນແຕກຕ່າງກັນເຊັ່ນ "Tomo" ຫລື "Thamo" ທີ່ຢູ່ທາງດ້ານຂ້າງຂອງສະຖານທີ່ ແລະ "ອຸມຸງ" (ຫມາຍເຖິງຖ້ຳທີ່ຢູ່ໃຕ້ດິນ). ອີງຕາມສີລາຈາລິກວັດໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນໃນປີ 889 ໃນລຳຫວ່າງລັດສະການຂອງກະສັດ Yasovarman ຜູ້ເຊິ່ງໄດ້ອຸທິດວັດທີ່ສັກກາລະບູຊາແຫ່ງນີ້ໃຫ້ແກ່ Rudrani ພັນລະຍາຂອງພະຊິວະ, ວັດແຫ່ງນີ້ໄດ້ຮັບການບູລະນະ ແລະ ເສີມຕື່ມຫລາຍໆຄັ້ງຈົນເຖິງສັດຕະວັດທີ 13.

vat: (ສະກົດວ່າ wat ກໍ່ໄດ້) ໂດຍທົ່ວໄປໃຊ້ສຳລັບວັດຂອງສາດສະໜາພຸດ ໃນພາສາລາວ ແລະ ພາສາໄທມາຈາກພາສາບາລີ/ສັນສະກິດ ຄຳວ່າວັດຖຸ.

Vat Phou: (vat = ວັດ; phou = ພູເຂົາ; ຖ້າແປຕາມໂຕແປວ່າວັດພູເຂົາ) ຊື່ທີ່ໃຊ້ທົ່ວໄປສຳລັບໂຄງສ້າງທີ່ຫຍິ່ງໃຫຍ່ຂອງທາງສາດສະໜາ ເຊິ່ງຕັ້ງຢູ່ຕີນພູເກົ້າ ໃນເຂດພື້ນທີ່ປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກທາງດ້ານວັດທະນະທຳຈຳປາສັກ.

Venice Charter: ຊື່ທົ່ວໄປຂອງກົດບັນຍັດສາກົນກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປະຕິສັງຂອນອານຸສອນສະຖານ ແລະ ສະຖານທີ່ 1964 ໂດຍໄດ້ຮັບການຮັບຮອງຢ່າງກວ້າງຂວາງເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການຄຸ້ມຄອງອະນຸສອນສະຖານ.

REFERENCES

1. Technical Reports
2. Relevant Conventions and Recommendations
of the UNESCO General Assembly
3. Bibliography

TECHNICAL REPORTS

1. Catalogue of Sites Located by Catchment Area Survey (Masao Nishimura, 1997, 1998)
2. Capacity Building in Cultural Heritage Management within the Context of Assistance for the Preservation of Vat Phou (536/LAO/70): Terminal Report (Masao Nishimura, Phakhanxay Sikhaxay, 1998)
3. The Conservation of Vat Phou Temple (Pierre Pichard, 1997) [Report concerning the architectural inspection of the Vat Phou Monument Complex]
4. Findings. Botanical Mission to Vat Phou, Champasak (Francis Engelmann, Jerome Munzinger, 1998)
5. Geomorphology of the Champasak Area (Carlo Rosa, 1997)
6. Geophysical Prospecting at the Ancient City of Vat Phou (Mauro Cucarzi, Paola Conti, 1997)
7. Report on the Restoration of Vat Phou Monument Site: Geotechnical Aspects of the Restoration of Vat Phou Site (Annamaria Cividini, Giancarlo Gioda, 1998)
8. Survey Report and Catalogue of Sites in Hong Nang Sida and Associated City Area (Patrizia Zolese, 1998)
9. Vat Phou Champasak Heritage and Cultural Landscape Protection Zone, Lao PDR, Case Study 6, in: GIS and Cultural Resource Management: A Manual for Heritage Managers (Paul Box, UNESCO 1999)
10. Vat Phou: Mission Report (Frank D. Preusser, 1998) [Report concerning structural engineering problems of Vat Phou Monument Complex]
11. Vat Phou GIS - Data Dictionary (Paul Box, 1998)
12. Water Management: Restoration of Vat Phou Monument Site (Silvio Franzetti, 1998)

The Technical Reports are available from the following institutions:

- ◆ Champasak Site Management and Training Centre, Champasak, Lao PDR, Tel./Fax: (856-31) 213277
- ◆ National Interministerial Co-ordinating Committee for Vat Phou (NIMCC), Department of Museums and Archaeology, Ministry of Information and Culture, P.O. Box 122, Vientiane, Lao PDR, Tel.: (856-21) 212895, Fax: (856-21) 212408
- ◆ Office of the UNESCO Regional Advisor for Culture in Asia and the Pacific, UNESCO Principal Regional Office for Asia and the Pacific, 920 Sukhumvit Road, Bangkok 10110, Thailand, Tel.: (66-2) 391-0577, Fax: (66-2) 391-0866, E-Mail: culture.asia-pacific@unesco.org or uhbgk@unesco.org

RELEVANT CONVENTIONS AND RECOMMENDATIONS OF THE UNESCO GENERAL ASSEMBLY

Conventions:

Convention for the Protection of Cultural Property in the Event of Armed Conflict (The Hague Convention, 1954)

Convention on the Means of Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export and Transfer of Ownership of Cultural Property (1970)

Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage (1972)

Recommendations:

Recommendation on International Principles Applicable to Archaeological Excavations (1956)

Recommendation Concerning the Safeguarding of the Beauty and Character of Landscapes and Sites (1962)

Recommendation Concerning the Preservation of Cultural Property Endangered by Public or Private Works (1968)

Recommendation Concerning the Protection at the National Level of the Cultural and Natural Heritage (1972)

Recommendation Concerning the Safeguarding and Contemporary Role of Historic Areas (1976)

Copies of the conventions and recommendations are available from:

- ◆ Office of the UNESCO Regional Advisor for Culture in Asia and the Pacific, UNESCO Principal Regional Office for Asia and the Pacific, 920 Sukhumvit Road, Bangkok 10110, Thailand, Tel.: (66-2) 391-0577, Fax: (66-2) 391-0866, E-Mail: culture.asia-pacific@unesco.org or uhbgk@unesco.org
- ◆ International Standard Section (NOI), Sector for Culture, UNESCO Paris, Tel.: (33-1) 45 68 44 40, Fax: (33-1) 68 45 55 96, E-Mail: l.prott@unesco.org
- ◆ UNESCO Website: www.unesco.org/general/eng/legal/cltheritage/index.html or for conventions only: www.unesco.org/whc/

BIBLIOGRAPHY

Archambault, Charles. Le sacrifice du buffle à Vat Phu, in: *France-Asie* No. 118-119-120, Présence du Royaume Lao, pp. 841-845, Saigon, 1956.

Aymonier, E. Chapter VII, La Région de Bassak, in: *Le Cambodge*, Ernest Leroux, Paris, 1901-1904.

Barth, Auguste. Stèle de Vat Phu près Bassac, in: *Bulletin d'École Française d'Extrême-Orient* 2(3), p. 235, Paris, 1902.

Bellwood, Peter. *Prehistory of the Indo-Malaysian Archipelago*, University of Hawai'i Press, revised edition, Honolulu, 1997.

Boisselier, Jean. *Manuel d'Archéologie d'Extrême Orient, Le Cambodge*, A&J Picard & Co. ed., Paris, 1966.

Boisselier, Jean. *Trends in Khmer Art*, translated by N. Eilenberg, Southeast Asia Program (SEAP), Cornell University, Ithaca, New York, 1989.

Briggs, Lawrence Palmer. *The Ancient Khmer Empire*, American Philosophical Society, Philadelphia, first edition 1951, reprinted by White Lotus, Bangkok, 1962, 1974.

Coedès, Georges. *Les États Hindouisés d'Indochine et d'Indonésie*, (first edition 1948, *Histoire du Monde, Vol VIII*), revised edition, De Boccard, Paris, 1989.

Coedès, Georges. Inscriptions de Tham Lekh (K. 723, 724), in: *Inscriptions du Cambodge, Collection de textes et documents sur l'Indochine, III*, vol. V, Paris, 1953.

Coedès, Georges. Support de Miroir en Bronze de Vat Phu (K. 963), in: *Inscriptions du Cambodge, Collection de textes et documents sur l'Indochine, III*, vol. VII, Paris, 1964.

Coedès, Georges. Nouvelles Données sur les Origines du Royaume Khmer: La Stèle de Vat Luang Kau Près de Vat Phu, in: *Bulletin d'École Française d'Extrême-Orient* 48 (1), pp. 209-220, Paris, 1952.

Cucarzi, Mauro. Geophysical Prospecting: a Tool for Decision Makers in the Preservation of Archaeological Remains. The ZEMP project of Wat Phou, Lao PDR, in: *Proceedings of 7th International Conference of the European Association of Southeast Asian Archaeologists*, Berlin, 31 August - 4 September 1998 (in press).

Cucarzi, Mauro. 3D Geomagnetic Modeling of Khmer Archaeological Remains in the Ancient City of Wat Phu, in: *Proceedings of the 6th International Conference of the European Association of Southeast Asian Archaeologists*, Leiden, 2-6 September 1996.

Cucarzi, Mauro. Conti, Paola. Geophysical Prospecting for Archaeological Risk Evaluation on the Khmer Monumental Area of Wat Phu (Southern Lao PDR), in: *Proceedings of the International Conference of European Exploration Geophysical Society*, Le Have, 1999 (in press).

Cucarzi, Mauro. Nalesini, Oscar. Rosa, Carlo. Zolese, Patrizia. Carta Archeologica Informatizzata: Il Progetto UNESCO per l'area di Wat Phu (Lao meridionale). Convegno Carta archeologica e pianificazione territoriale: un problema politico e metodologico, CNR Rome, 10-12 March 1997.

Cucarzi, Mauro. Rivolta, A. Zolese, Patrizia. ISMEO, Preliminary Report on Geoarchaeological Investigation in the Old City (Champasak, Laos), *Projet Recherche en Archéologie (PRAL)*, 25 pages, 1992.

Cucarzi, Mauro. Rivolta, A. Zolese, Patrizia. Preliminary Geoarchaeological Survey in the 'Old City' (Champasak, Lao PDR): A Multidisciplinary Approach, in: *Proceedings of the 4th International Conference of the European Association of Southeast Asian Archaeologists*, Rome, 28 September - 4 October 1992.

Cucarzi, Mauro. Zolese, Patrizia. An Attempt to Inventory Khmer Monumental Remains Through Geomagnetic Modeling: The Ancient City of Wat Phu, in: *Bulletin d'École Française d'Extrême-Orient*, Paris, 1999.

Dagens, Bruno. *Angkor, la Forêt de Pierre*, Coll. Découvertes, Gallimard, Paris, 1992.

Dagens, Bruno. *Préservation des Monuments de Vat Phu, Report I* (July 1986), 26 pages, UNESCO, 1986.

Dagens, Bruno. *Préservation des Monuments de Vat Phu, Report II* (26 July to 4 August), 10 pages, UNESCO, 1988.

Dagens, Bruno. *Preservation of Wat Phu, UNESCO UNDP Report*, (19 July 1988) 22 pages, 1988.

Defente, Denis. Hawixbrock, Christine. Liger, Jean Claude. Santoni, Marielle. Souksavatdi, Viengkeo. Zolese, Patrizia. L'exemple de Vat Phou, in: *Approche Archéologique de l'Histoire du Laos*, pp. 194-215, Ambassade de France à Bangkok, Bangkok, 1993.

de Lagree, Doudart. Garnier, Francis. *Voyage d'Exploration en Indochine, I*, p. 168, Hachette, Paris, 1873.

Deuve, Jean. Serpents du Laos, in: *Mémoire de la Recherche Scientifique et Technique d'Outre-Mer*, No. 39, Office de Recherche Scientifique et Technique Outre-Mer (ORSTOM) [ORSTOM has changed its name to Institut de Recherche pour le Développement (IRD)], Paris, 1970.

Doumer, Paul. *L'Indochine française*, Vuibert & Nony ed., Paris, 1905.

Dumarcay, Jacques. Babel Ruinée, *Petit Traité du Regard Porté sur l'Architecture en Asie Méridionale*, Librairie Oriens, Paris, 1996.

Dumarcay, Jacques. Notes d'Architecture Khmère, in: *Bulletin d'École Française d'Extrême-Orient* 79 (1), pp. 133-171, Paris, 1992.

Dumarcay, Jacques. *Projet pour la Restauration du Temple de Vat Phu, Report* 1990.

Dupont, Pierre. La Dislocation du Tchen La et la Formation du Cambodge Angkorien (VII-IXème siècle), Études sur l'Indochine Ancienne, in: *Bulletin d'École Française d'Extrême-Orient* 43, 1943-46.

Filliozat, Jean. Renou, Louis. et al. *L'Inde Classique, Manuel des Études Indiennes*, (first edition Payot 1949) reprinted *Tome I Librairie d'Amérique et d'Orient Adrien Maisonneuve*, Paris 1985, *Tome II Réimpressions Ecole Française d'Extrême Orient*, Paris, 1996.

Finot, Louis. Vat Phu, in: *Bulletin d'École Française d'Extrême-Orient* 2 (3), p. 241, Paris, 1902.

Frederic, Louis. *La Vie Quotidienne dans la Péninsule Indochinoise à l'Époque d'Angkor (800-1300)*, Hachette, Paris, 1981.

Freeman, Michael. *A Guide to Khmer Temples in Thailand & Laos*, River Books, Bangkok, 1996.

Gagneux, Pierre-Marie. *Louang Phrabang, 600 Ans d'Art Bouddhique Lao*, Quartz International, Paris, 1974.

Giteau, Madeleine. *Histoire d'Angkor*, Kailash Editions, Paris, 1996.

Hawixbrock, Christine. From the Mekong to the Ganga, a Carved Rock Near Vat Phu, paper presented at the 7th International Conference of the European Association of Southeast Asian Archaeologists, Berlin, 31 August to 4 September 1998.

Higham, Charles. *The Archaeology of Mainland Southeast Asia*, Cambridge World Archaeology, Cambridge University Press, Cambridge, 1989.

Higham, Charles. *The Bronze Age of Southeast Asia*, Cambridge World Archaeology, Cambridge University Press, Cambridge, 1996.

Jacques, Claude. *Angkor*, Bordas, Paris, 1990.

Jacques, Claude. Mahendravarman's Campaigns in North-East Thailand: New Evidence from the Inscriptions of Wat Phu, paper presented at the Symposium on Thai Studies, London, July 1993.

Jacques, Claude. Notes sur l'Inscription de la Stèle de Vat Luang Kau, in: *Journal Asiatique*, pp. 249-256, 1962.

Jacques, Claude. Le Pays Khmer avant Angkor, in: *Journal des Savants*, Janvier-Septembre, pp. 59-95, Paris, 1986.

Khon Kaen University, Fine Arts Department, *Proposal for Wat Phu Project*, 13 pages, Thailand, 1993.

Kramrisch, Stella. *The Presence of Siva*, Princeton University Press, Philadelphia, 1981.

Lintingre, Pierre. A la Recherche du Sanctuaire Préangkorien de Vat Phou, in: *Revue Française d'Histoire d'Outre Mer*, No 225, 4ème Tri. Paris, 1974.

Lintingre, Pierre. Légendes du Sud Laos, Légende du Phagna Kammatha, in: *Bulletin des Amis du Royaume Lao*, No 7-8, first and second issue, pp. 213-228, Vientiane, 1972.

Lintingre, Pierre. *Les Rois de Champassak*, Paksé, 1972.

Lunet de Lajonquière, Étienne Edmond. *Inventaire Descriptif des Monuments du Cambodge*, Vol. 2, pp.75-88, Paris, 1907.

Mabbett, Ian. Chandler, David. *The Khmers*, Silkworm Books, Chiang Mai, 1996.

Mannikka, Eleanor. *Angkor Wat: Time, Space and Kingship*, University of Hawai'i Press, Honolulu, 1996.

Marchal, Henri. Le Temple de Vat Phou, Province de Champassak, published by the Department of Religion, Government of Lao PDR, in: *Imprimerie Nouvelle d'Extrême Orient*, Saigon, 1957.

Mazzeo, Donatella. Antonini, Chiara Silvi. *Khmer*, pp. 144-5, 188, Nathan, Paris, 1976.

Michell, George. *The Hindu Temple: An Introduction to Its Meaning and Forms*, The University of Chicago Press, 2nd edition, Chicago, 1988.

Murray, Stephen O. *Angkor Life*, Bua Luang Books, San Francisco, Bangkok, 1996.

na Champassak, Doan. Un Ensemble Khmer Inconnu: Vat Phu, in: *L'Oeil 212-213*, August to September 1972.

Nalesini, Oscar. Angkorian settlements in the Champasak District, in: *Proceedings of the 7th International Conference of the European Association of Southeast Asian Archaeologists*, Berlin, 31 August - 4 September, 1998 (in press).

National Tourism Authority of Lao PDR, *Visit Champassak*, 16 pages, Vientiane, no date.

Nishimura, Masao. Conceptual Framework for a Strategy of Cultural Resource Management at Archaeological Sites: The Approach Developed at Vat Phou, paper presented at the 16th Congress of the Indo-Pacific Prehistory Association (IPPA), Melaka, Malaysia, 1998.

- Parmentier, Henri. L'Art Khmer Primitif, in: *Bulletin d'École Française d'Extrême-Orient* 22, Paris, 1927.
- Parmentier, Henri. L'Art Présumé du Fou Nan, in: *Bulletin d'École Française d'Extrême-Orient* 32, pp. 183-189, Paris, 1933.
- Parmentier, Henri. Le Temple de Vat Phu, in: *Bulletin d'École Française d'Extrême-Orient* 14 (2), Paris, 1914.
- Pelliot, Paul. Le Fou Nan, in: *Bulletin d'École Française d'Extrême-Orient* 3, pp. 303-348, Paris 1903.
- Roveda, Vittorio. *Khmer Mythology*, River Books, Bangkok, 1997.
- Santoni, Marielle. Fouille d'un Monument Préangkorien dans la Ville Ancienne Associée à Vat Phou (Province de Champasak, Laos) in: Maguin, P.Y. ed., *Southeast Asian Archaeology 1994*, Centre for South-East Asian Studies, University of Hull (in press).
- Santoni, Marielle. Résultats des Fouilles 1993 d'un Monument de la Ville Ancienne Associée à Vat Phou (Champasak, Laos), in: Jacques Claude ed., *Symposium Sources de l'Histoire du Pays Khmer*, Paris, 28 June - 2 July 1993, (in press).
- Santoni, Marielle. Results of 1998 Fieldwork in Vat Phu Area (Champassak Province, Laos), paper presented at the 7th International Conference of the European Association of Southeast Asian Archaeologists, Berlin, 31 August to 4 September 1998.
- Santoni, Marielle. Results of Recent Excavations in Champassak, Southern Laos: Season 1995-1996, paper presented at the 6th International Conference of the European Association of Southeast Asian Archaeologists, Leyden, 2 to 6 September 1996.
- Santoni, Marielle. Hawixbrock, Christine. Fouilles et Prospections dans la Region de Vat Phou (Province de Champassak, Sud du Laos), in: *Bulletin d'École Française d'Extrême-Orient* 85, pp. 387-405, 1998.
- Santoni, Marielle. Souksavatdy, Viengkéo. Fouilles Sur Les Sites de Vat Phou – Champasak, in: *Laos – Rétaurer et Préserver le Patrimoine National, École Française d'Extrême-Orient Colloquium 1996*, Éditions des Cahiers de France, Vientiane, 1999.
- Santoni, Marielle. Souksavatdy, Viengkéo. Defente, Denis. Hawixbrock, Christine. Excavations at Champassak and Wat Phu, South Laos, in: Ciarla, R. ed., *Southeast Asian Archaeology 1992*, ISIAO, Rome, 1998.
- Santoni, Marielle. Souksavatdy, Viengkéo. Defente, Denis. Hawixbrock, Christine. Liger, Jean-Claude. Zolèse, Patrizia. Approche Archéologique de l'Histoire du Laos: L'Exemple de Vat Phou in: *Second Symposium Franco-Thai, Récentes Recherches en Archéologie en Thaïlande*, Bangkok, Silpakorn University, 9-11 December 1991, pp.194-215, Bangkok, 1991.

Souksavatdy, Viengkéo. Excavation of pre-Angkorian Monuments in the Old City of Wat Phu (Champassak Province, Laos), paper presented at the 6th International Conference of the European Association of Southeast Asian Archaeologists, Leyden, 2 to 6 September 1996.

Souksavatdy, Viengkéo. Site de Production de Briques dans la Ville Ancienne Près de Vat Phou (province de Champassak, Laos), in: Manguin P. Y. ed., *Southeast Asian Archaeology 1994*, Centre for South-East Asian Studies, University of Hull, 1994.

Ueno, Kunikazu. *Archaeological Excavations at Wat Phu Temple Complex, Champassak*, 58 pages, UNESCO UNDP report, Paris, 1991.

Ueno, Kunikazu. *Mission Report on the Conservation of Wat Phu, Champassak, Laos*, 15 pages, Nara, Japan, April 1994.

UNESCO UNDP, *Preservation of Wat Phu, Champassak, Project Findings and Recommendations*, 11 pages, Paris, 1991.

Vickery, Michael. What and Where was Chenla?, in: *Bulletin d'École Française d'Extrême-Orient*, 1994.

Vidal, Jules. *La Végétation du Laos*, Vithagna ed., Vientiane, 1972.

Vidal, Jules. *Paysages Végétaux et Plantes de la Péninsule Indochinoise*, Karthala, ed., Paris, 1997.

Wales, Quaritch H.G. *The Making of Greater India*, 3rd edition, pp. 201-205, Bernard Quaritch, London, 1974.

Wolters, O. W. Khmer "Hinduism" in the Seventh Century, in: *Early South East Asia*, ed. R. B. Smith & Watson, pp. 406-426. Oxford University Press, 1974.

Zolese, Patrizia. Zoning and Environmental Management Plan for Wat Phou, in: *Proceedings of the 7th International Conference of the European Association of Southeast Asian Archaeologists*, Berlin, 31 August - 4 September 1998 (in press).

